

آغاز (دیوان) : الهی داغ کن از آتش دل مغز جانم را

شرف افشان برنگ شمع گردان استخوانم را

خارایا گوهر گوش بنان گردان میانم را

چو موج آب کوثر صاف کن طبع روانم را

[در منابع در دسترس نسخه دیگر نیافتیم].

○ 301/7522 - O : مستملق ، مجد ، شرف و اندکی بغامه دیگر ، حسب ارشاد فقیر مجد

خان بهادر ، ۸ صفر ۱۲۵۳ ، دارای : غزلیات بترقیب ردیف و مثنویات ، موربانه زده ،

ص ۱۱۴ ص ۱۱۴ .

● دیوان حقیر

از سیجان الله متخلص به حقیر ، جد شریفش مولوی فتح مجد . (دیباچه از «یکدل» که بران دیوان افزوده است . ن . ک پس ازین) ، بنگرید به : فرهنگ سخنوران : ۱۶۹ در آنجا چند کن ازین تخلص یاد شده اند . اما این از آنها نیست .

دارای : غزلیات بترقیب ردیف ، رباعیات ، نعت ، مخمس ، مدح غوث اعظم شیخ عبدالقادر

بلبلان . در آن میسراید :

«حقیر» وصل تو ممکن نمیشود که گهی

چشم گریان بدرت ناله کنان هست «حقیر»

«حقیر» غمزه از هجر تو دعا خواند

آغاز : الهی درد دل آن ده که بخشد جان دل و جان را

فروشی از بیاض لور خود ده لور ایمان را

○ 271/7322 - O : مستملق ، سده ۱۳ ، سرلوح طلانی و رنگین ، جدولیند زرین و

ننگرف و سیاه ، راه ، همراه دیباچه دیوان حقیر مولفه میرزا احمد بخش یکدل چشتی ، گ ۹ - ۴۷ ،

ص ۱۱ .

● دیباچه دیوان حقیر

از میرزا احمد بخش حسینی چشتی متخلص به یکدل (ص ۸) در ۴ ربیع الاول ۱۲۵۸ /

۱۸۹۹ ب نگاشته است .

آغاز : بلبلان گلستان سخن و عندلیبان بهارستان این فن را عجائب گلزار طراوت .

○ 271/7422 - O : مستملق ، بغامه نگارنده ، ۱۲۵۸ ، پیش ازین دیباچه غزلیات اردو

درد از همین نگارنده ، ص ۱ - ۸ ، همراه دیوان حقیر گ ۵ - ۸۰ .

● دیوان خاقانی

از خاقانی شروانی ، افضل الدین بدیل . (۵۲۰ - ۵۹۵) .

[همان : موزه : ۴۹۲ - منزوی ۳ : ۲۳۰۸ - نیز بنگرید به : دیوان خاقانی شروانی با شرح احوال و آثار شاعر از منابع شرق و غربی ، ترجمه مهد عباسی ، چاپ تهران ۱۳۳۶ خ] .

○ 25/7253 - O : نستعلیق ، ربیع الاول ۳۳ . ۵۱ ، عنوانها تا نویس ، دارای : تصاید ، غزلیات ، رباعیات ، آغاز : دل من پر تعلیم است و من طفل زبان دانش - دم تسلیم سر عشر و سر زالو دبستانش ، با مهر «میرزا مهد علی صائب» (صخ) و یاد داشتی ملکیتی «مهد عاقل امام و خطیب» مورخ ۱۴ محرم ۱۱۶۰ مطابق ۲۹ چابوس مهد شاهی ، ۱۶۳۰ ص ۱۷ ، ص .

○ 30/7258 - O : نستعلیق ، میران عبدالقادر بن میان . . . المشهور به تخلص میان عسنا (ترقیمه تحفة العراقین) ، ۲ ص ۶۱ . ۵۱ (ترقیمه غزلیات) ، عنوانها شنکرف ، بن السطور ترجمه فارسی رنگ شنکرف ، آغاز : ای پنج تو به کوفته در دار ملک لا - لا در چهار بالش وحدت کشد ترا . ش ۱ در کلیات او ص ۱ - ۴۸۳ ، ۱۸ ص - چهار ستون .

○ 183/7407 - O : نستعلیق خوش ، به دو خامه ، سده ۵۱۱ ، سرلوح طلائی و رنگین ، جدولبند طلائی ، در دفتر کتابخانه بنام «کلیات خاقانی» ، با مهر «عماد الدین بنده شامجهان» مورخ ۵۱۰۶۳ ، آغاز : دل من پر تعلیم ، در دو حصه صحافی شده است . هر دو حصه به یک شماره ، ۵۸۰ ص ۱۷ ، ص .

○ 67/7292 - O : نستعلیق پخته ، میرزا ابو القاسم لکهنوی ، نهم رجب ۱۱۱۱ ، سرلوح ، عنوانها شنکرف ، جدولبند ، راه شنکرف و طلائی و لاجورد و سیاه ، دارای : تصاید ، غزلیات ، رباعیات ، صفحه اول تا نویس ، ۷۱۶ ص ۱۹ ، ص .

○ 254/7476 - O : نستعلیق ، سده ۵۱۲ ، دارای : تصاید ، غزلیات ، رباعیات ، در دو حصه صحافی شده است ، هر دو به یک شماره ، ۶۴۰ ص ۲۱ ، ص .

○ 187/7411 - O : نستعلیق ، سده ۵۱۳ ، جدولبند دو راه شنکرف ، انجام افتاده : چو دیدم کین دبستان راست کلی علم نادانی . در دفتر کتابخانه بنام «کلیات خاقانی» دارای : تصاید ، آغاز و انجام افتاده ، ۲۴۲ ص ۱۸ ، ص .

○ 188/7412 - O : نستعلیق خوش ، سده ۵۱۳ ، عنوانها شنکرف ، جدولبند شنکرف و لاجورد ۳ راه ، آغاز افتاده : مرا بر لوح خاموشی الف تا با نور ست اول - که درد سر زیباست ز خاموشی ست زبانی . آغاز و انجام افتاده ، ۳۸۸ ص ۱۷ ، ص .

● شرح دیوان خاقانی

مثنی همان . شرح از مهد داؤد علوی شاد آبادی (دیباچه) ، همان نگارنده شرح دیوان انوری .

آغاز (دیباچه) : جواهر زواهر میاس یقیاس ثنا حضرت صمدیت جل قدرته را - زاور است که بکریم عمیم و نعم جسمیم خود لالی تعلق را در اصداف اقواله انسان نهاده . آغاز (شرح) : دل من بر تعلیم ست و من طفل زبان داتش . . . بدانک دل نفس ناطقه را گویند که روح انسانی است .

[مشترک منظومه ها : ۵۷ - منزوی ۵ : ۳۴۶۵]

○ 176/7400 - ○ : استعلیق ، سده ۵۱۲ ، عنوان و نشان - شنکرف ، چندولیند دو راه

شنکرف ، نقل از دیوان دینا ناتو (ص ۶) ، در الجام لهرست تصابند ، با مهر های «عبدالرسول خاک کندا» مورخ ۱۱۴۳ و «عبدالرسول» مورخ ۱۱۴۳ ، در دو حصه صحافی شده است هر

دو به یک شماره . یک برگه از الجام افتاده ، ۷ ص ۴ ، ۱ ص ۱ . ○ ۵۱۱۲۲۵

● شرح دیوان خاقانی

مثنی همان . شرح از ناشناس . نخست یعنی از مثنی آورده و سپس گزارش کرده است . برای

نشان : سخن هایش موزون عیار آمد . . . که ناقد بحر ژاژ خانی لیبایی . یعنی چنانکه سخن های بزمردی ژاژ خانی ای یهوده گوئی و گمینه نیست .

آغاز (افتاده) : چو عمر تو بواسطه گردش فلک و سیر کواکب بسرعت تمام بگذشت و

به انتها رسید .

○ 429/7656 - ○ : استعلیق ، دهمادمان (با دهاندمان ؟) معروف به گول ، بفرمایش

بنت لجهی رام حضور نویسن ذوالفقار الدوله میرزا نجف خان ، سلخ شوال ۱۲۲۰ مطابق ۱۲۸۴
بپوش شاه عالم پادشاه ، نشان ها شنکرف ، ۲۳ ص ۱۹ .

● دیوان خسرو

از امیر خسرو دهلوی (م ۵۷۲۵) .

[ن . ک : مقدمه اقبال صلاح الدین بر «کلیات غزلیات خسروه» چاپ لاهور ۱۹۷۲ -

منزوی ۳ : ۲۳۱۶ - مشترک ، منظومه ها : ۳۳۳] .

○ 270/7492 - ○ : استعلیق ، ۲۲ محرم ۵۹۹۹ ، عنوان و نشان شنکرف ، دارای غزلیات

به ترتیب ردیف و قطعات و رباعیات ، آغاز افتاده . . . بر مرا که بر تو رسم - ای بسوی در
نوراه همه . گرد نعلین ره روان درت - شرف . . . کلاه همه ، آغاز (ردیف الف) : ابر می بارد
و من می شوم از یار جدا - چون گنم دل به چنین وقت ز دلدار جدا .

○ 454/7681 - O : مستعلیق ، سده ۵۱۱ ، آغاز : چو شد که باز آهنگه کین بیرون آمد .
 بخون کیست که آن نازنین بیرون آمد . انتخاب غزلیات ردیف «د» ، ش ۳ همراه دیوان ثانی
 ک ۱۸ - ۲۰ .

● دیوان خواجو

از خواجوی کرمانی . یاد او در بخش «کلیات» ص ۲۲۸ گذشت . ازوست :

چرا ملامت «خواجو» کنی که چو فرهاد

ایای دوست بر افکنند جان شیرین را

اگر «خواجو» درین حسرت بپیرد

بگو با دوستان این داستان را

[همان : منزوی ۳ : ۲۲۲۱ - مشترک منظومه ها : ۴.۳] .

○ 259/7480 - O : مستعلیق خوش ، سده ۵۱۰ ، سرلوح بسیار زیبا طلانی و رنگین ،
 دارای : غزلیات ، رباعیات ، تصاویر ، ترجیمات . آغاز : سبحان من تقدس بالعز و الجلال - سبحان
 من تقدیر بالجرود و الکنال . آن مالکی که ملکیت او هست بر دوام - آن قادری که قدرت او هست
 بر کمال . جدولند طلانی و شنکرف و سبزو میاوه ، با مهر «عنایت حسین خان» مورخ ۱۸۱۲۹ ش
 ۴ در کلیات او ک ۱۴۹ - ۲۳۳ ، ۱۹۰ من .

● دیوان خوشدل = خوشدل نامه

از سراینده با تخلص خوشدل . غزلیات برترتیب ردیف در پیروی محمود نامه سروده است .
 ازوست :

از داغ سینه سوز تو «خوشدل» چرا طپید

بهر دل «خوشدل» حیران خود

پند واعظی اثر بخشد به «خوشدل» ...

یکدمی «خوشدل» زدهد ارش صیوری کی توان

[ن . ک : فرنگ سخنوران : ۱۹۸ در آنجا چند تن با این تخلص یاد شده است] .

○ 360/7579 - O : مستعلیق ، اکبر علی کرتار پوری در کتوت عهد خان کاکر ، ۱۰ ربیع
 الثانی ۱۲۹۲ ، مقطع هر غزل شنکرف ، آغاز : ای شد ز عارضت به جگر داغ لاله را - و ز چشم
 مست تو شده خجلت غزاله را ، ۱۲ ص ۱۹ ، من .

● دیوان خیام = رباعیات خیام

● دیوان ذوقی

[ن. ک. فرنگ سخنوران: ۲۱۷ - ۲۱۸ در انجام چند آن با این تخلص یاد شده است - منزوی ۳: ۲۳۳۰].

● دیباچه دیوان ذوقی

از ناشناس. در ایضاً بعنوان «نقل دیباچه دیوان ذوقی» آمده است.

آغاز: بنام خدای که جان آفرید - سخن آفرید و زبان آفرید... تعالی شاه لائلی که نثر اراکنده افراد مغزوات موجودات آفرینش را در رشته نظم کشیده.

○ 5/8814 - م. شکسته، غلام حسین، ۱۲۷۷/۱۸۶۰ م. در ایضاً گ ۶۴ - ۶۵.

● دیوان زلی

از میر جعفر زلی (۱۰۶۸ - ۱۱۲۵ هـ)

[ن. ک. منزوی ۳: ۲۴۴۰ - موزه: ۴۸۳].

○ 174/7398 - O: نستعلیق، ۱۴ ربیع الأول (۹) - سده ۱۱۳۳ هـ، عنوانها شنکرف، جدولیند، کتد بندی، با عنوانهای: چند ابیات در صفت و ثنا سیاره نامه باسرها بیان نموده شد، منت سوم (بخش)، انقلاب زمانه، قصیده در عجز دیوان مجد بار خان، وصف شیخ، قصیده در عجز کورتال، مثنوی در تعریف رای رایان، قصیده در حسن و صورت محبوب، قصیده بر حسب حال خود، قطعه در تعریف میر غلام الدین، فالنامه، فالنامه در حق مرد، قصیده در بیان وفات عالمگیر اورنگ زیب، قصیده در عجز رحمت بانو، مثنوی در وصف بیان نوکری بر حسب حال زمانه، مسافر نامه، رباعیات. آغاز: کند یکروز نقش شاه بولا - که میگویند او مرشد شما را. در کلیات او گ ۵۴ - ۸۰ - ۱۰۵ من.

● دیوان سعدی

از سعدی شیرازی (م ۸۶۹ هـ).

[عمان: مشترک منظومه ها: ۲۵۸ - موزه: ۳۹۷ - منزوی ۳: ۲۳۴۹].

○ 71/7295 - O: نستعلیق خوش، پخته، (عماد الدین تبریزی، بمقام اکبر آباد، ۸۶۲ هـ)، سراوح، مجدول، راه سیاه و زرین و شنکرف و لاجورد، در کلیات او گ ۱۹۶ - ۴۵۸.

○ 142/7368 - O: نستعلیق پخته، خوش، سلخ ربیع الأول ۱۱۰۰ هـ، جدولیند و کند بندی زرین و شنکرف، در متن و هاش، در کلیات او گ ۸۱ - ۲۴۱.

- 141/7366 - O : استعلاقی خوش ، سده ۱۱ ، عنوانها شنکرف ، جدولیند زین ، متن و هاش ، در کلیات او گ ۷۶ - ۲۰۲ ، ۱۹ ص .
- 79/7303 - O : استعلاقی ، سده ۱۳ ، سرلوح طلائی و رنگین ، جدولیند زرد و طلائی و شنکرف و سیاه ۷ راه ، ۲۶۶ ص ، ۱۴ ص ، انجام افتاده .

● دیوان سلمان ساوجی

از جمال الدین سلمان ساوجی بن علاؤ الدین محمد (م ۷۷/۸۷۷۸ - ۱۳۷۶ م) در ۷۰۴ سروده است . در آن میسراید :

حجرت گذشت هفصد و پنجاه چار سال

کاین بیت شد تمام بر ایات این ثنا

(گ ۱۴ ب ، نسخه ش 428 - O)

[ن . ک : مشترک منظومه ها : ۴۲۸ - منزوی ۳ : ۱۸۷۰ و ۲۳۵۶ - موزه : ۴۹۹] .

○ 31/7259 - O : استعلاقی ، سده ۱۳ ، عنوانها شنکرف ، جدولیند ۳ راه شنکرف و لاجورد ، دارای : قصاید و غزلیات و رباعیات . آغاز : هر دل که در عوای عویث مجال پالت . عتقای هشتی دو جهان زیر پال بافت ، ۷۹ ص ، ۱۵ ص .

○ 428/7655 - O : استعلاقی ، سده ۱۳ ، دارای : ترجیع بند و قصاید . آغاز (افتاده) : از هر . . . چو بحر خضرا - آو یخند صد هزار شبنم . عقلی تو بی ولی مصور - روحی تو بی ولی مجسم ، ۳۰ ص ، ۱۹ ص .

● دیوان سیادت

از سیادت . در آن قطعه تاریخ بر مرگ شخصی که در سال ۱۱۱۴ در گذشته بود ، گفته است .

[ن . ک : فرهنگ سخنوران : ۲۸۰ «سیادت لاهوری» میر جلال الدین (ز ۱۱۰۰ ه) که شاید همین باشد - نیز بتگرید : رساله فوق لیسانس خانم نازیلی متور بعنوان «دیوان سیادت» که در سال ۱۹۷۱ م به دانشکده اورینتال ، دانشگاه پنجاب لاهور ارائه کرده است] .

دارای : غزلیات بترتیب ردیف ، رباعیات ، مخمس ، قطعات تاریخ ، از ویت :

«سیادت» کی دل زارم ز زلف او جدا گردد

برون از خانه زلجین نتوان کرد شیون را

رمزی است بان صبح بنا گوش «سیادت»

واقع شده هر جا که بر آن قسم صبح

«سیادت» معنی پای ندیدم سست فکran را
 بدام عنکبوتان کی شکاری جز مکس افند
 دل رفته رفته گشت «سیادت» باو یکی
 شد عین آفتاب چو شبنم ستاره ام

○ 168/7392 - ○ : استعلیقی شکسته آمیز ، سده ۵۱۳ ، آغاز : ای سوخته گرمی لام تو
 زبانهها - حیرت زده من کلام تو دهانها . چون رشته که دانه تسبیح بسایند - فرموده شد از کثرت
 ذکر تو زبانهها . آسیب دیده ، ۱۸۴ ، ص ۱۲ ، من .

● دیوان شادمان

از شادمان .

[ن . ک : دیوان شادمان خان ، چاپ لاہور ۱۸۹۹ م - فرهنگ سخنوران : ۲۸۶ در آنجا
 دو تن شادمان اصفهانی و شادمان کهکran یاد شده اند] .

ازوست :

ناصر هزار گوته نصیحت نمود لبیک
 چون «شادمان» نبود ز مستی خبر مرا
 دارم خیال روی تو در دل چو «شادمان»
 زان دل نمی کشد بگل و لسترن مرا
 بدوق عیش و طرب من ز درد سر نکشم
 که درد مایه جان «شادمان» من است
 «شادمان» مصرع صاف تو به از صد غزلت
 بی متانت بچه کار آید دیوانی چند
 تا دل چو «شادمان» بغم بار سر خوش است
 دیزم هزار کجج سخن در تنای دل

○ 289/7511 - ○ : نستعلیق ، محرم ۱۱۲۳ / ۱۷۶۷ م ، دارای غزلیات . آغاز : بیا
 ساق و آسان کن براه عشق مشکها - که درد جام گلگون است آخر صفت دلها . آسیب دیده ،
 ۱۰۰ ، ص ۱۷ ، من .

● دیوان شاهی سبزواری

از امیر آلا ملک شاهی سبزواری بن جمال الدین لبرور کوهی ، متخلص به شاهی
 (م ۸۸۵۷/۱۸۵۳ م) .

[ن . ک : مشترک منظومه ها : ۵۱۱ - منزوی ۳ : ۲۳۷۲ - موزه : ۵۰۲ - فرهنگ سخنوران : ۲۹۱].

○ 454/7681 - O : نستعلیق ، سده ۱۱ هـ ، آغاز : بدوخت آتش عشق تو بی گناه مرا - بدوخت ناوک چمشت بیک نگاه مرا ، ۴ + ۱۵ - ۱۸ همراه دیوان کمال .

● دیوان شایق

از شایق . که از مردم شبه قاره می باشد . چون در دیوانش غزلیهای بزرگ اردو نیز دیده می شود . او خود را از مریدان غوث اعظم شیخ عبدالقادر جیلانی گفته است . ن . ک . زیر . ازبوت :

«شایق» مرید کمترین گریبان و عربان بردت

دارد امید مغفرت یا شیخ عبدالقادر

«شایق» که زلف یار که بحث طویل بود

شد کوتاه قصه از دهن و اختصار وی

[ن . ک : منزوی ۳ : ۲۳۷۹ - فرهنگ سخنوران : ۲۹۱ - ۲۹۲ - شریف الزوارخ جلد سوم : «شایق و سرلنگری»].

○ 342/7463 - O : نستعلیق ، فضل الهی نشیندی ایمن آبادی ، ۲۳ ساون (۲) ، سده ۱۱ هـ ، سراج ، عنوان و نشان سنگرف ، با عنوانهای : تمهیل ، مناجات بدرکه حضرت عبدالقادر ، التجا پنجاب شاه بغداد ، غزلیات به ترتیب ردیف ، آغاز : ده که چه نام است بنام عظیم - بسم الله الرحمن الرحیم ، ۲۱۶ ص ۹۴ م .

● دیوان شمس تبریزی = دیوان مولوی

از جلال الدین محمد معروف به مولوی بن بهاء الدین محمد ، (۶۰۴ - ۸/۵۹۷۲ - ۱۲۰۷ - ۱۲۷۳ م) بنام مرشد خود شمس الدین تبریزی سروده است .

[ن . ک : منزوی ۳ : ۲۵۵۱ - فرهنگ سخنوران : ۲۹۱ - موزه : ۵۰۳ : مشترک منظومه ها : ۲۰۷].

○ 328/7548 - O : نستعلیق ، سید علی شاه خلف سید احسان شاه از اولاد . . . حضرت مولانا بدر الدین اسحاق ، پاس خاطر لانه مامی داس ، ۱۵ شعبان ۸۴۴۳ (قرنیه گ ۲۴۸ ب) دارای غزلیات (ردیف ل - ی) ، و قطعات و متفرقات . آغاز : چشم تو با چشم من هر دم بی قیل و قال - دارد در درس عشق بحث جواب و سوال ، . . . در لوح فیض او صورت سد «شمس دهن» - زینت تبریز کوست سعد مبارک بفال ، ۵۲ ص ۱۵ م .

● دیوان شور عشق

از مولانا شیخ سعد الدین احمد کابلی متخلص به شور عشق و شورش عشق و سعد الدین و شیخ قدس . (م ۱۲۲۵/۸۱۸۸) .

ازوست :
 شیخ «سعد الدین» فقیر است ای غنی
 مر فقیران را است حق بر اغنیایا
 نام کم شد از نشان «شورش عشق»
 از نشان بی نشان شایم مرا
 از «شور عشق» صوت انا الحق ترانه است
 آخر نشد ترانه او تا دم حساب
 ره خدای اگر بر تو کم شد ای ره رو
 «بشیخ قدس» بسا راه شهر جان بشتام
 ز «شیخ قدس» با اهل قدسیان شنولد
 حکایت که ز وحدت کند بیان خاص

[ن . ک : موزه : ۵۰۳] .

○ 48/7275 - : استعلیق ، ضیاء الدین سکنه قصبه پڑی ، برای پاسخاطر رحمت الله خان ولد عنایت الله خان ساکن موضع چمهد ، ۱۲۹۲ هـ (ترجمه ج ۱ ردیف ص) ، ۱۹۳۳ ب (ترجمه ج ۲) ، با مهر «رحمت الله خان» مورخ ۱۲۹۲ هـ ، عنوانها شنکرف ، با عنوانهای : غزلیات ، رباعیات ، حکایت در . . . آفرینش عالم از سؤال داؤد علیه السلام و معنی کتت کتراً مخفياً ، حکایت به مضمون حدیث در مدح خلفای راشدین ، حکایت بر سبیل موعظه و خاتمه کتاب ، حکایت معجزه تعلیم الصاری ، ترجیع بند آیات ، مثنویات ، سرایه ، مثنوی آخری کتاب در باب این حقایق ، غزلیات قدسیات که تخلص بشیخ قدس کرده اند ملحق این کتاب گردید . آغاز (دیباچه) : حمدی که در آن لہایت و حد نبود - یعنی که جز او شهود و شاهد نبود . آغاز : (دیوان) : اول بنام آنکه بهر ذره نام داد - سرمایہ وجود به هر خاس و عام داد . از کاف و لون کشاده در بازگه غیب - در دانه بطون بظهور انتظام داد . چاند اول گ ۱ - ۱۷۶ ، جلد دوم گ ۱۷۸ - ۳۹۲ ، ۷۲۴ ص ، ۱۵ ص . چند برگ در انجام نو لوئس .

● دیوان شوکت بخارایی

از هجده اصحاب شوکت بخارایی (م ۱۱۰۷ یا ۱۱۱۱) .

[ن . ک : منزوی ۳ : ۲۳۸۰ - موزه : ۵۰۴ - فرهنگ سخنوران : ۳۱۶].

○ 32/7260 - شکسته ، عماد الدین ، ۱۰ محرم ۱۱۲۷۵ هـ ، تاریخ کتابت درین قلمه گفته است : چون دیوان شوکت به تحریر آمد - خداک مرا دم گذشت از نشانه . بی یادگاری ارباب این فن - رقم ساختم «بی نظیر زمانه» ، دارای : غزلیات در متن و هاشم ، آغاز : الهی رنگ تأثیر کرامت کن لغاتم را - بوج اشک بلب آب ده تیغ زبالم را ، ۱۸۶۰ ص ، ۱۳ س .

● دیوان شیخ احمد

از شیخ احمد . غزلیات به ترتیب ردیف در تئبع محمود نامه سروده است ، از وست :

از درت تا امید کی ماند «شیخ احمد» قنیر عجز نما

بنده «شیخ احمد» آرزو دارد دستگیری کند بروز حساب

پیش و پس «شیخ احمد» اگر ذکر بد سازد کسی

تیرگی دل تو فراید گاه راست و گاه چپ

یوم و شب بیداش «شیخ احمد» چو گل شو

از سرصر زمانه باشد ترا تپاهی

○ 361/7580 - استعلیق ، فقیر الله در امرتسر (هند) ، ۹ ربیع الثانی ۱۲۹۴ هـ /

۱۶ مارچ ۱۸۷۸ م ، مقطع هر غزل شکرگف ، آغاز : ای خداوند پاک بی همتا - نیست جز فضل تو پناه مرا . انتادم به بحر عصیان - ساحل عفو را بمن بنما ، ۴۰ ص ، ۱۹ س .

● دیوان صائمی

از ملا صائمی .

[ن . ک : فرهنگ سخنوران : ۳۳۸ در آنجا ۴ آن بدین تخلص یاد شده است].

○ 113/7334 - استعلیق شکسته آمیز ، سده ۱۳ هـ ، فقط یک قصیده اوست ، آغاز :

سحر خسرو گل برای تعادل ز روی تحمل بر آرات افسر - ز لاسرین و سنبل خوشان گشت بابل شد از لکھت گر... چو از گل نشان شد صبا درخشان - شد چمن درخشان بر اطراف بوستان ، در مجموعه ک . ۱ ، ۳ ستون .

● دیوان صایب

از محمد علی صایب تبریزی (م ۷۱/۸۱۰۸۱ - ۱۶۷۰ م).

[همان : موزه : ۵۰۵ - منزوی ۷ : ۲۳۹۱].

- 346/7567 - O : نستعلیق خوش ، ۱۵ جمادی الاول ۱۱۲۷ هـ ، مجدول ، دارای : غزلیات به ترتیب ردیف . آغاز : اگر نه مد بسم الله بود تاج عنوانها - تکستی تا قیامت نو خط شیراز دیوانها ، ۲۳۲ ص ، ۲۹ ص .
- 495/7720 - O : نستعلیق ، مها سنگه ولد چهل داس ساکن تعمیر بند خام اله آباد بانه اله آباد ، بیعت خواندن مسیح صاحب شیخ ، ۳ شوال ۱۰۴ جلوس عهد شاه بادشاه غازی ، مطابق روز یکشنبه ماه چیت ۱۷۸۹ ب - دارای غزلیات و رباعیات . آغاز : غیر حق راسی دهی ره در هر دم دل چرا - می کشی بر صفحه هستی خط باطل چرا ، ۳۷۶ ص ، ۱۰ ص .
- 87/7310 - O : نستعلیق ، لراین عرف الله ، سوم ماه اسفند مطابق ۸ ذیقعده ۱۱۲۱ هـ ، بروز دو شنبه مطابق (۲) جلوس شاه شاهان شجاع الملک غازی ، دارای : غزلیات و رباعیات ، آغاز : اگر نه مد بسم الله ، ۳۴ ص ، ۱۷ ص -
- 348/7676 - O : نستعلیق ، عهد حنیف متوطن کلا نور بناله ، برای پاسخاطر برخوردار غلام محی الدین خلف میان صدر الدین در قصبه نور پور کوهستانی در دیوان خالده خواجه فخر الله بوقت قریب نماز ظهر بروز یکشنبه ۶ شوال ۱۱۳۳ هـ ، انتخاب غزلیات است ، آغاز : اگر نه مد بسم الله ، ۴۹۴ ص ، ۱۰ ص .
- 472/7698 - O : نستعلیق چلیبا ، سده ۱۱۳ هـ ، آغاز : یا رب از عرفان مرا بمانده مرشار ده - چشم بینا جان آگه و دل بیدار ده . . . اگر نه مد بسم الله ، ۳۱ ص ، انجام افتاده .
- 505/7727 - O : نستعلیق مایل به شکسته ، به دو خط ، سده ۱۱۳ هـ ، دارای تصایف و غزلیات تا ردیف دال ، آغاز : ای سواد عنبرین قامت . . . زمین - مغز خاک از لکنت مشکین قامت نافه چین . در دو حصه صحافی شده ، هر دو حصه به یکی شماره ، ۸۷۸ ص ، ۱۳ ص .
- 347/7568 - O : شکسته نستعلیق ، سده ۱۱۳ هـ ، آغاز و انجام افتاده ، آغاز : که دارد این چنین سر گشته و بیتاب در (دل) مارا - که نعلی هست در آتش زهر گرداب در (دل) مارا ، ۶۲۲ ص ، ۱۴ ص .
- 314/7535 - O : نستعلیق ، سده ۱۱۳ هـ ، مجدول ۳ راه شکر و سیاه ، آغاز : اگر نه مد بسم الله ، ۴۴۸ ص ، ۱۳ ص .
- 285/7507 - O : نستعلیق ، سده ۱۱۳ هـ ، آغاز : اگر نه مد بسم الله ، انجام افتاده از ردیف حزه ، آسب دوده ، ۲۶۴ ص ، ۱۰ ص .
- 205/7428 - O : نستعلیق ، سده ۱۱۳ هـ ، جدولند ، ص ۱ - ۴۴ نو نویس ، در دو حصه صحافی شده است ، هر دو حصه به یک شماره است . انجام افتاده از ردیف ۶۸۲ ص ، ۱۰ ص .

● دیوان صبا :

از فتح علی خان صبا ملک الشعراء ، زاده کاشان (م ۱۱۳۸ هـ) .

[ن . ک : منزوی ۳ : ۱۸۷۷ - فرهنگ سخنوران : ۳۲۹] .

○ 61/7286 - O : نستعلیق مایل به شکسته ، عماد الدین ، ۱۱ ذیقعد (۹) ، سنه ۱۸۱۴ دارای : ۱۴ قصیده در مدح فتح علی شاه قاجار ، آغاز : تا زینت شد ملک دارای زمان آمد خطب . ز آسمان کای زمین . . . گنت تراب . اختران من ز رشک و یک ها . . . به . آفتاب ما از شرم کرم شب ثابت بتاب ، ۴۴ ص ، ۱۹ ص .

● دیوان طغرا :

از طغرای مشهدی . از سرایندگان سنه ۸۱۱ . ن . ک : کلیات طغرا .

[ن . ک : فرهنگ سخنوران : ۳۵۷] .

○ 338/7559 - O : نستعلیق پخته ، چاپها ، سنه ۱۲ - ۱۳ ، عنوانها شکرگف ، دلرای : قصاید در مدح امیر کرام (ع) و فردیات . آغاز : (لهال رنگا رنگ مضامین در زمین گرو تازه پروانیدن و مقال گوناگون بسم طوطی عند آوازه رسانیدن) : بلبل ز شوق روی گل در صحن گزار آمده . مطرب بنوق بوی گل در مجلس یار آمده . در مجموعه گ ۱ - ۲۴ .

● دیوان طهماسب قلی :

از طهماسب قلی خان ترکمان . ن . ک . ص : ۲۸۵ «قصیده» .

[ن . ک : فرهنگ سخنوران : ۱۱۳ «ترکمان شیرازی ، میرزا قلی»] .

● دیوان ظهوری :

از نور الدین محمد ظهوری ترشیزی .

[ن . ک : فرهنگ سخنوران : ۳۶۲ - منزوی ۳ : ۲۴۱۹ - موزه : ۵۰۸] .

○ 65/7290 - O : نستعلیق ، سنه ۱۱ ، جدولیند و گمنند بندی دو راه شکرگف ، با یاد داشتی ۱۲ رمضان ۱۰ جلوس فرخ سیر بادشاه مطابق ۱۱۰۵۶ (شاید تاریخ کتبات می باشد) ، دارای : قصاید ، غزلیات ، رباعیات و قطعات ، ترکیب بند و ترجیع بند و غزلیات ، آغاز (قصاید) : ای شخص ده فنا و فنا - بر بقایت فتای جمله گواه ، آغاز غزلیات : آنکه خواهد داشت فردا رحمتش دیوان ما - کشته و منفی آفتاب مطلع دیوان ما . در متن و هامش ، ۶۴۲ ص ، ۲۷ ص .

- 181/7405 - O : نستعلیق خوش ، سده ۵۱۲ ، با مهر «عاقبت خان خاله زاد پد فرخ میر بادشاه غازی» مورخ ۱۱۲۵ هـ ، دارای : غزلیات و قصاید ، آغاز : آنکه خواهد داشت فردا رحمتش دیوان ما . در دو حصه صحافی شده ، هر دو به یک شماره ، ۱۰۸۶ ص ، ۱۷ ص .
- 427/7654 - O : نستعلیق ، سده ۵۱۲ ، آغاز و انجام افتاده ، آغاز : ... زهر ها از کام جان - تلخی گراید بر زبان شوخ شکر گفتار را . در متن و هامش ، ۳۰۰ ص ، ۱۴ ص .
- 43/7270 - O : نستعلیق خوش ، سده ۵۱۲ ، عنوان ها لا نویس ، جدول بند ۳ راه سیاه و زرد ، دارای قصاید (گ ۱ - ۹۹) ، غزلیات (گ ۹۹ - ۱۷۸) ، آغاز (قصاید) : هست تاریخش در جولان - باد از شاه اختیار عنان . آغاز (غزلیات) : ای نام تو بر سر زبالها - وی یار تو در میان جانها ، ۳۵۶ ص ، ۱۷ ص .
- 216/7438 - O : نستعلیق ، سده ۵۱۳ ، دارای غزلیات به ترتیب ردیف ، در متن و هامش ، آغاز : آنکه خواهد داشت . در دو حصه صحافی شده ، شماره هر دو یکی است ، ۹۱۸ ص ، ۱۷ ص .
- 117/7338 - O : نستعلیق شکسته آمیز ، سده ۵۱۴ ، دارای غزلیات (ردیف الف تا د) آغاز : آنکه خواهد داشت . ۲۵۲ ص ، ۱۹ ص .

● دیوان ظهیر فاریابی

از ظهیر الدین ابو الفضل طاهر بن محمد .

[همان : مشترک منظومه ها : ۱۰۹ - منزوی ۳ : ۲۴۲۱]

- 22/7252 - O : نستعلیق ، سده ۵۱۰ ، دارای قصاید و رباعیات با دیباچه کوتاه ، آغاز (دیباچه) : سیاس بی نهایت و آفرین بی پایان قادری که دود شمع در حجره دماغ ما بر افروخت (دیوان) : ... دم چو شدم محرم سرای سرور - شنیدم آیت تو یو الی الله از لب حور ، آب دیده و گرم خورده ، ۲۸۲ ص ، ۱۳ ص .
- 82/7306 - O : نستعلیق مایل به شکسته ، شعبان ۵۱۲۸۳ هـ ، دارای : قصاید و رباعیات و دیباچه در انجام دیوان ، آغاز : ای فلک پیش تو کمر بسته - ... چرخ بر بسته . آغاز (دیباچه که پس از دیوان آمده است) : از ادای حمد و درود بی نیاس بر هوشندان صاحب خرد و معیزان لبک و پد ظاهر است . در متن و هامش ، ۹۲ ص ، ۳ ص .
- 127/7342 - O : نستعلیق ، دیوبی دیال در اسطر ، ۱۱ ماه جیش ۱۹۲۳ ب بروز جمعه ، شعر مقطع شنگرف ، کاغذ یونان گوناگون ، دارای غزلیات به ترتیب ردیف ، آغاز : غبار راه تو در دیده تو تاباست سرا - بیا که دیده شم دیده بی خیاست سرا ، ۲۶۲ ص ، ۹ ص .

● دیوان عاجز

از عاجز . ازوست .

عاشق جلوۀ خودم «عاجز» باد هستی ما فدای ما
 «عاجز» اگر بنگری خوب ز ره یقین هر طریق جلوه ایست خود همه جای خدایت
 تو «عاجز» بیاد همان ساقی بر از باده معرفت کن ابلاغ
 همچو گوهر «عاجز» اندر آب خود شو آشنا بعر استغراق پر جوش است گر باشی عربق

[ن . ک : فرهنگ سخنوران ؛ ۳۶۰ در آنجا و فن بدین تخلص یاد شده است .]

○ 391/7006 - ○ : نستعلیق ، سده ۱۳ - ۵۱۴ ، غزلیات به ترتیب ردیف ، آغاز : ای برتر از تصور عقل و کمال ما - وی برون از تفکر وهم و خیال ما . آئینه ایست کثرت موهومی جهان - توحید روشن است بچندین مثال ما . جمعاً ۲۹ غزل ، ۱۶ ص ، ۱۹ ص .

● دیوان عارف

از عارف . که از سراینندگان شیعه قاره می باشد . دیوان غزلیات فارسی و اردو است . ازوست :

بارها گفتیم «عارف» ترک خوبان کن ولی هیچ تأثیری ندهدم گفتگوی خویش را
 بحد «عارف» و یا رب بینی معاذ الله که از حد بشر نیست
 از لطف شاه خاطر «عارف» شگفته شد زالگونه گلز بهار گل دو چمن شکفت

[ن . ک : منزوی ۳ : ۲۴۲۰ - ۲۴۲۶ - فرهنگ سخنوران : ۲۶۶ - ۲۶۸ که در آنجا ۳۰ فن بدین تخلص یاد شده است .]

○ 265/7478 - ○ : نستعلیق ، سده ۱۳ ، آغاز : ای خیالت ز ازل بونس دیرینه ما - مسکن خیل خیال تو بود سینه ما ، آسیب دیده ، ۳۴ ص ، ۱۰ ص .

● دیوان عاشق

از کسی که عاشق تخلص داشت . در ترفیحه نسخه نام کتاب «محمود نامه» نوشته است . شامل ۳ غزل در ردیف «گ» ازوست :

از تو «عاشق» که گهی غنچه و گه گل باشد
 دارد اندر کف لولست کشاده دل تنگ
 تاب حجر تو گنجا «عاشق» دیدار ترا
 طرز نظاره ما چشم زدن دارد تنگ

چنین غافل مشو از حال «عاشق»
 که در حجر تو دارد طافت رنگ
 ذکر نام تو زبان «عاشق»
 گرچه باشد به لولا در هر رنگ

[ن. ک. : منزوی ۳ : ۲۴۲۷ - قرهنگ سخنوران : ۳۶۹ - ۳۷۰].

○ 404/7619 - 0 : مستعلق ، سده ۵۱۳ ، آغاز : ای بهر کسوت زیبا که نمودی لرنگ -
 چشم ادراک مرا گشت حجاب این همه رنگ . آفتاب تو اگر برده زرخ بر دارد - نور خورشید جهان
 ناب بود آبش رنگ ، ۱۶ ص ، ۲۰ ص .

● دیوان عرفی شیرازی

از جمال الدین محمد عرفی شیرازی (م ۱۵۹۱/۱۵۹۹ م) .

[عنان : مشترک مظلومه ها : ۷۰۷ - منزوی ۳ : ۲۴۳۷ - موزه : ۵۱۰ - لیز بنگرید به :
 دانشندان و سخن سرایان فارس : تالیف محمد حسین رکن زاده آدبیت ، طهران چاپ اول ۱۳۳۹ خ ،
 جلد ۳ : ۶۰۶].

○ 14/7247 - 0 : مستعلق خوش ، سده ۵۱۱ ، سرلوح ، عنوانها تا لوپس ، جدولیند
 طلائ ، آغاز : ای متاع درد در بازار جان انداخته - گوهر هر سود در جیب زبان انداخته . ش و
 در کلیات او گ ۶۹ - ۱۳۶ ، ۱۵ ص .

○ 132/7346 - 0 : مستعلق پخته ، بخط ولایت (باد دشتی ص ۹) ، سده ۵۱۱ ،
 عنوانها تا نوپس ، جدولیند و راه طلائ و لاجورد و سیاه ، دارای قصاید (گ ۱ - ۸۹) ، غزلیات
 (گ ۹۰ - ۱۹۷) ، رباعیات ، آغاز : ای متاع درد . انجام افتاده از رباعیات ، ۳۹۴ ص ، ۱۵ ص .

○ 93/7316 - 0 : مستعلق ، عهد واصل سکنه قصبه پتاله ، ۱۸ ذیحجه ۵ جلوس
 لورنگ زوب عالمگیر (۵۱۰۷۳) ، عنوانها شنکرف ، درای : قصاید ، مشویات از الجمله مشوی
 وصف کشمیر ، آغاز : ای متاع درد ، ۱۷۰ ص ، ۱۷ ص .

○ 242/7464 - 0 : مستعلق ، سده ۱۱ - ۵۱۲ ، دارای غزلیات و قصاید ، آغاز : ای
 متاع درد ، اندکی گرم خورده ، ۱۵۸ ص ، ۱۷ ص .

○ 509/7731 - 0 : مستعلق ، سده ۱۱ - ۵۱۲ ، جدولیند زرد و شنکرف و لاجورد و
 راه ، دارای قصاید ، آغاز : ای متاع درد ، انجام افتاده ، موربانه ، ۱۵۰ ص ، ۱۵ ص .

○ 327/7547 - 0 : مستعلق خوش ، سده ۵۱۲ ، سرلوح طلائ و رنگین ، جدولیند طلائ ،
 عنوانها شنکرف ، دارای قصاید ، آغاز : ای متاع درد ، ۲۳۸ ص ، ۱۱ ص .

○ 480/7707 - ○ : شکرته ، سده ۱۱۳ ، مجدول دو راه شکرگرف ، آغاز و انجام اشعار ،
۹۴ ص ۱۳۰ ص .

○ 309/7530 - ○ : استعلیق پخته ، سده ۱۲ - ۱۳ ، با مهر های «سید احمد واعظ»
مورخ ۱۱۲۱ هـ ، «الملک الله» مورخ ۱۲۴۷ هـ ، «غلام نجف تاجنار جهان» مورخ ۱۲۴۷ هـ ، آغاز :
ای متاع درد ، ۲۰۶ ص ، ۱۵ ص .

○ 91/7314 - ○ : استعلیق ، سده ۱۳ - ۱۴ ، دارای قصاید و غزلیات ، در متن و
هامش ، آغاز : ای متاع درد ، ۱۲۲ ص ، ۱۳ ص .

● دیوان غربتی

از سراینده ای با تخلص غربتی که در ص . ح . با خامه تازه تر «غربتی لاهوری» شناسایی
شده است .

ازوست :

«غربتی» را ز لطف خود یا رب
بخش با خویشن شناسایی
«غربتی» را معین شرف که بود
بخیال تو در حیات و معات
«غربتی» دو قسمت سایه صفت یاد مدام
تو مرا دل و جان و من خسته مرید
ما پادشاه کشور عشقیم «غربتی»
جز سنگ چور یار نباشد سپاه ما
چو آن مه «غربتی» مایل نباشد
چه کار آید مرا شعر و معا
به ازم اهل طلب «غربتی» خموش میناش
که گنج حکمت حق را زبان تست کلید

[ن . ک : فرهنگ سخنوران : ۴۱۶] .

○ 458/7684 - ○ : استعلیق ، سده ۱۱ - ۱۲ ، دارای : حمد ، لغت ، مدح شوکت‌المنظم
غزلیات به ترتیب ردیف ، قطعات ، رباعیات ، بیت ، معنیات ، مدح محی الدین ، قصیده ، قصیده
مفرح الانزاح یا الانزاح ، آغاز : کل حمد لوجه مولای - که عطا گردد طبع و گویای . عقل در شهر
قدرتش حیران - روستا وضع ساده صحرایی ، عنوان و نشان شکرگرف ، ۲۲۲ ص ، ۱۶ ص .

● دیوان غنی

از ملا محمد طاهر غنی کشمیری (م ۱۰۷۹ هـ).

[ن. ک: موزه: ۵۱۵ - فرهنگ سخنوران: ۴۲۱ - منزوی ۳: ۲۴۵۰].

○ 166/7391 - O: نستعلیق خوش ، ۲۵ شوال ۱۰۹۱ هـ ، جدولیند زوین و لاجورد
 راه ، ترتیب برگ ها نا درست . شامل غزلیات و رباعیات ، آغاز (از دیپاچه افتاده) : معنی از دعا
 گوینان لہان من بی زبان را چه یارا گه از حمد و ثنای او دم زلم ، ۳۰۸ ص ۱۲ ، ص .

● دیوان فایز

از نواب صدر الدین خان فایز بن نواب زبردست خان بن نواب ابراهیم خان (۱۱۳۱ -
 ۱۱۶۶ هـ).

[همان: موزه: ۵۱۶ - منزوی ۳: ۲۴۵۹].

دارای غزلیات و رباعیات ، ازوست :

«فایز» خموش باش که اینجا نهاده اند
 مهر سکوت بر دهن خوش خیالها
 «فایز» حدیث شوق بایانہ نمی رسد
 پرداختم اگرچه بویفش رساله ها
 کجاست بلبل رنگین نوا که از ره شوق
 ز «فایز» این غزل تازه شود امروز

○ 119/7340 - O: نستعلیق شکسته آمیز ، ۱۱۳۳ مطابق ۳ جلوس پادشاه محمد شاه غازی ،
 در لاهور ، آغاز : الهی در غم آباد جنونم پادشاهی ده - مرا از ترک دایا دولت صاحب کلامی ده .
 بر حاشیة آن : معراج الخیال از تجلی شیرازی (گ ۹-۲۶) ، انتخاب ساق نامہ ظهوری (گ ۲۷-۳۵)
 و پس از انجام دیوان ، ساق نامہ میرزا رفیع الدین (گ ۶۹-۷۶) ، مثنوی در مدح اورنگ زوب
 (گ ۷۶-۸۰) ، هر یک ازین در جای خود آمده است ، ۱۲۸ ص ، ۱۵ ص .

● دیوان فطرت = دیوان موسوی

از میر معزالدین محمد متخلص به فطرت و موسوی (۱۰۵۶ - ۱۱۰۱/۱۱۰۱ - ۱۶۴۶/۱۶۹۰ م). در
 ۱۱۰۲ هـ عند آمد و به دربار عالمگیر پیوست . در ۳۲ جلوس عالمگیری (۱۰۹۹ - ۱۱۰۰ هـ)
 خطاب «موسوی خان» دریافت . در منزوی ۳: ۲۴۶۸ سال سرکش ، ۱۱۰۶ هـ یاد شده است .

[ن. ک: موزه: ۴۲۰ و ۵۱۸ - منزوی ۳: ۲۴۶۸].

هر دو تخلص «فطرت» و «موسوی» بکار برده است . ازوست :

بصد زبان فتوان گفتم عذر این «فطرت»
 که شد عقیق لب لعلش از مکیدن (؟) ما

هردم بر شم زخم نمانان «موسوی»
 زبری نمک بخندۀ پنهان چرا چرا

○ 7379 : مستعلق ، خوب رای ولد نیک چند ، جمادی الثانی ۱۱۸۶ هـ ، برای خاطر
 حضوری مل ، آغاز : به پیری شد فزون داغ محبت جسم زارم را - خزان گل زو افشان کرد لورن
 بهارم را - مورثانه زنده ، ۱۱۴ ص ، ۱۳ ص .

● دیوان فغانی

از بابا فغانی شیرازی (م ۱۰۱۹/۹۲۵ م) .

[همان : مشترک منظومه ها : ۶۴۵ - موزه : ۵۱۹ - منزوی ۳ : ۲۴۶۸] .

○ 277/7499 - O : مستعلق ، سده ۱۱۴ هـ ، تخلص شنگرف ، شریات (ردیف الف - د)
 آغاز : ای سر نامه نام تو عتل گره کشای را - ذکر تو مطلع غزل عشق سخن برای را ،
 ۱۰۰ ص ، ۱۳ ص .

● دیوان قادری

از حضرت سید محمد عوث متخلص به قادری حسنی حسینی چلاتی ، (م ۱۰۱۷/۹۲۳ م)
 بروزگار ظهیر الدین محمد بابر بادشاه ، مدفون اوج شریف .

[ن . ک : شریف التواریخ ۱ : ۸۱۹ - ۸۶۰ - مشترک منظومه ها : ۶۴۴] .

ازوست :

مگر چون «قادری» نالد چرم در وادی فرقت
 که ساز سوز او بخشد عوای عم سفر ما را
 چون «قادری» ای دلرہا باشد ترا هر که گدا
 از تو نمی خواهم لوا چیزی بده درویش را
 وصف دهان تنگ تو می گفت «قادری»
 چون مہم گشت صورت فرخنده آفتاب
 بود رسی «قادری» این فاش کرد از روی عشق
 گر گمان خود بتین سازی برون آبی ز ظن
 به «قادری» نظری کن بوصول بتوازش
 که در طریق محبت بلاست ساق

آغاز :
 ز بخت قطره عالم ز چاعت جرعه دریا
 مه از مهر تو یک ذره خور از ماه تو با سودا

تو آن مطلوب جاتانی که پیدایی و پنهانی
گهی بگری گهی کافی تویی گوهر درین دریا

○ 481/7707 - O : استعلیق ، سده ۵۱۱ ، با سرلوح طلائی و رنگین ، مجدول طلائی ،
با یاد داشتی : همایون دیوان کرامت بنیان . . . بندی حضرت سید محمد شوث المتخلص به قادری
حسنی الحسینی قدس سره العزیز که در آستانه متبرکه اوج شریف آسوده ، از کتابخانه عرفان پناه
مید عبدالرزاق شاه حجره شاه مقیم بیاول شیرازی (رح) حاصل شد . دارای : غزلیات به ترتیب ردیف
و ترجیع بندی تکرار : ما بلبل بوستان قدسیم - شهیاز سفید دست التمیم ، ۱۶۶ ص ، ۱۴ ص .

● دیوان قاسم دیوانه

از محمد قاسم مشهدی . از سراینندگان سده یازدهم ، شاکرد صایب تبریزی.

[همان : منزوی ۳ : ۳۴۷۹ - فرهنگ سخنوران : ۴۶۴].

○ 260/7481 - O : استعلیق خوش ، خفی ، سده ۵۱۲ ، غزلیات به ترتیب ردیف ، آغاز :
بسکه افتاد از غمت شوریدگی درکار ما - بر سر ما خود بخود وا می شود دستار ما ، ۲۷ ص ، ۱۲ ص .

● دیوان قانع = محمود و ایاز

از قانع . تضمین بر محمود نامده لاهوری در قالب مخلص کرده است . در دفتر کتابخانه
نام کتاب «محمود و ایاز» آمده است . ازوست :

آخر به «قانع» آمد گفت ای ترا ایاز از رده کی کند دل محمود را ایاز

لیکو کند مطالع اگر این قباله را

بستر بیمار به «قانع» میرد باز ایاز از دل محمود برد

ضرب و قرار و خرد و خورده و خواب

بیز بملک سخن افروخته ایکه چو «قانع» برش تاخته

لقام تو محمود عجب ساخته نام تو مشهور هر الحمن

[ن . ک : فرهنگ سخنوران : ۴۶۵ - ۴۶۶ ، در اینجا ۱۵ تن بدین تخلص یاد شده است].

○ 476/7702 - O : استعلیق ، سده ۵۱۳ ، آغاز : . . . دست تو رفته است . . . را -
آخر چسان نموده شود سر مقاله را . . . مگر کنم سخن چند ساله را - ایداع بر دل از غم خال تو
لاله را ، بسیار کرم خورده ، ۳۶ ص ، ۱۹ ص .

● دیوان قتیل

از محمد حسین قتیل لاهوری دهلوی (م. ۱۲۴۰ هـ). ازوست :

دم آخر «قتیل» مایه خضر
سپرد آن خنجر خونخوار ما را
«قتیل» از عاشقی در عرقم تقلید حافظ کن
که سالک بیخبر نبود ز راه و رسم منزل ما
«قتیل» بود همین ظاهرآ که شب بر ما
ز ناله بر سر کوی تو شور محشر داشت

[ن. ک : منزوی ۳ : ۲۴۸۱ - فرنگ سخنوران : ۴۶۸].

○ 131/7345 - شکسته ، سده ۱۳ هـ ، آغاز (افتاده) : رشکم نگذارد بقیامت که به
ایتم - بر روی تو کافر نکران چشم خدا را . از آغاز و انجام افتاده ، آب دیده ۴۹۴ ص ، ۱۵ ص .

● دیوان قدسی مشهدی

از حاجی جان محمد قدسی مشهدی (م ۱۲۶۶/۵۱۰۵۶ م).

[ن. ک : موزه : ۵۲۲ - منزوی ۴ : ۲۸۸۳].

○ 116/7337 - نستعلیق شکسته آمیز ، سده ۱۲ هـ ، عنوانها شنکرف ، جدولیند میر
و شنکرف و سیاه و راه ، دارای غزلیات به ترکیب ردیف ، آغاز : داده عشقم باده نابی که می سوزد
مرا - خورده ام از جام . . . که می سوزد مرا . ش ۴ در کلیات او ک ۷۸ - ۱۲۶ ، ۲۵ ص ،
انجام افتاده .

○ 116/7337 - نستعلیق شکسته آمیز ، سده ۱۲ هـ ، عنوانها شنکرف ، جدولیند میر
و شنکرف و سیاه و راه ، آغاز (افتاده) : ای رضای تو قضا . . . غضب چشم تو پیکان سر تیر قضا .
ش ۱ در کلیات او ک ۱ - ۶۵ ، ۱۵ ص .

○ 112/7333 - نستعلیق ، سده ۱۳ هـ ، عنوانها شنکرف ، با مهر «مظهر حسین»
مورخ ۱۲۷۷ هـ ، دارای : قصاید ، مدحیات ، دوازده امام ، ترکیب بند ، توجیع بند ، ساق لاله ،
آغاز : ای غبار قدمت زین اوای جبرائیل - و ز شرف نعل برات فرق . . . جبرائیل - بر سبیل
طوف میگردن بگرد درگمت - پیش جبرئیل و ملائک در ققای جبرائیل ، ۱۹۰ ص ، ۱۹ ص .

● دیوان قلندر

از قلندر شاه لاهوری . (ص ع . و دفتر کتابخانه) . ازوست :

هان بتول حضرت اجمل «قلندره» بی گمان
بوز بانی فقر را بایست عز و شان ما

در ره عشق بتان آه «فلندره» اکنون
 ای «فلندره» عهد مهدی
 از عنایات عشق و دولت دل
 هست اینک «فلندره» شاعرا
 دران مقام «فلندره» بتازه تر غزلی
 بهاس خاطر یاران کنم خوش الحاقی
 شد فسانه بجهان قصه رسوایی ما
 در طریق هرا امام حق است
 به «فلندره» هزار برگ و نواست
 یک غلام تو از غلامان
 بهاس خاطر یاران کنم خوش الحاقی

[ن. ک : فرهنگ سخنوران : ۳۷۴ که در آنجا ۸ تن ازین تخلص یاد شده است . اما در آن «فلندره لاهوری» نیامده است .]

آغاز :
 مد آه ما ست بسم الله بر عنوان ما
 مطلع دیوان ما این لاله و فغان ما
 غصه و غم خون دل از خوان عشق او مدام
 بهر ما گشته مقرر نعمت الوان ما

○ - 213/7435 : مستعرب ، سده ۱۳ - ۱۴ ، ۱۲۶ ، ص ۱۵۰ .

● دیوان کاتبی

از شمس الدین محمد نیشا بوری لوشیزی متخلص به کاتبی (م ۸۳۹هـ) . شامل غزلیات و رباعیات ، ازویست :

ای «کاتبی» امروز چه خوشبو ست لب جوی
 گویا کفر انداخت پری پیکری این جا
 رشته جان را بجای ریسمان بر نامه بند
 «کاتبی» هر که نویسی نامه سوی حبیب
 «کاتبی» آن دوزخ شاه بتان در عرصه
 مات سازندت اگر ثانی لیلج شوی

[ن. ک : مشترک منظومه ها : ۴۹۹ - منزوی ۳ : ۲۴۸۸ - فرهنگ سخنوران : ۴۷۸ -

فنیسی ۱ - ۲۹۸]

○ - 34/7262 : مستعرب ، شهاب الدین احمد ، ۱۷ ربیع الاول ۵۹۸هـ ، فی لبه کانکر من اعمال برگند تواره ، عنوانها شکرگرف جدوایند دو راه شکرگرف و سیاه ، آغاز : اتفاق پر صداست ز کوه گناه ما - کوه گناه چند بود سنگ . . . ، بودیم همچو تانه همه عمر در خطا - موسی سقید بین و درون سیاه ما ، در حاشیه آن قصاید و غزلیات از شعرای قدیم ، از انجمله : قصیده شاه طاهر دکنی ص ۳ ، قصیده حضرت ملا قدس سره ص ۱۶ ، قصیده حسن مروی در تتبع سلمان ص ۳۲ ، کلام شیخ سعدی ص ۷۲ ، مولانا کاتبی ص ۷۷ ، خواجه سلمان ص ۸۹ ، مولانا صحوی ص ۹۹ ، کاتبی ۱۱۳ ، ولعیرهم ، ۲۱۴ ص ۱۳۱ ص .

● دیوان کلیم کاشانی

از ابو طالب کلیم کاشانی (م ۱۰۶۱ یا ۱۰۶۲/۸۱۰۶۲ یا ۱۶۵۱/۱۶۵۲ م).

[همان : موزه : ۵۲۲ - منزوی ۳ : ۲۴۹۲].

○ 191/7414 - O : استعلاقی شکسته آمیز ، ۲۸ ذیقعد ۸۱۰۴۸ ، دارای غزلیات ، آغاز : بدل کردم بستی عاقبت زهد ربانی را - رسالیدم بآب از بمن می بنیاد تقوی را ، ۱۳۸ ص ، ۱۴ س.

○ 29/7257 - O : استعلاقی ، سده ۱۱ - ۸۱۲ ، سرلوح ، جدولند ۳ راه شنگرف و لاچورد ، با مهر «مولا داد» (ص ۲) ، و «کشتندال» (ص ۷) ، شامل غزلیات و رباعیات ، آغاز : بدل گرم بستی عاقبت زهد ربانی را ، ۲۴۴ ص ، ۱۵ س .

○ 280/7502 - O : استعلاقی ، سده ۱۳ ، عنوانها شنگرف ، دارای : غزلیات ، قطعات ، رباعیات ، قصیده در بنیاد حضرت شاه مردان ، تعریف دکن ، آغاز : بدل کردم بستی عاقبت زهد ربانی را ، ۳۹۸ ص ، ۱۵ س ، انجام افتاده از تعریف قطعه دکن .

● دیوان کمال

از کمال . که از مردم شبه قاره بوده است . سراینده فارسی و اردو . ازوست :

بهای صدق محبت بجان عهد درست
که بی خیال شما ساعتی نبود «کمال»
رام نمی شود به تن جان «کمال» جان من
می تو چو مرغ در قفس روح طهیده فالیم
اگر دور است از نزدیک زیر بار احسان
نه بندد لب «کمال» از مدح ذات هر کجا پیش

[ن . ک : منزوی ۳ : ۲۴۹۵ - ۲۵۰۱ - فرهنگ سخنوران : ۴۸۷ - ۴۹۰ در آنجا ۴۱ تن بدین تخلص یاد شده است].

○ 437/7457 - O : شکسته ، سده ۱۳ ، آغاز و انجام افتاده ، دیوان غزلیات است بدون رعایت ترتیب ردیف ، بصورت بیاض است ، با عنوانهای : نتیجه ایام ، رسید مرغ ، مناجات ، در جواب خط کسی نوشته ، در هجو کسی نوشته ، در رسید خط به میرزا مؤمن نوشته ، به میرزا نصیر الدین نوشته ، در رسید لادن نوشته ، قصیده ، در باز گشت از معاصی و گناه . . . و ملائت نفس روسیاه ، نعمت حضرت سید المرسلین و التماس نظر عنایت از جناب عالی شفیع المذنبین ، در رسید غسل نوشته ، رسید انگور ، مناجات ، در رسید امرود برای نعمت خان نوشته ، آغاز (غزل اردو در حمد) : غیر از تو موجود نهی ترا . . . خالق تو بی رازق تو بی الله میان تیرا گرم ، آغاز : (فارسی) : ای خالق تو خالق را غم خانه نجات - وی لطف تو جان بخش تر از آب حیات ، ۴۶ ص ، ۱۹ - ۱۷ ص .

● دیوان کمال خجندی

از کمال الدین مسعود خجندی (م ۸۰۳ هـ).

[بنگريد: ديوان کمال الدین مسعود خجندی، تصحيح و اهتمام عزيز دولت آبادی، چاپ تبریز (ایران) ۱۳۳۷ خ - فرهنگ سخنوران: ۴۸۸ - مشترک منظومه ها: ۴۷۹ - منزوی ۳: ۲۴۹۸].

○ 454/7681 - O: نستعلیق، سده ۱۱ هـ، انتخاب غزلیات اوست، آغاز (افتاده): روزگزیست که عیبت نظری با ما نیست - وین شب فرقت ما را سحری پیدا نیست. ش ۲ همراه دیوان شاه، گ ۵ - ۴۰ + ۲۳ - ۱۲ س.

● دیوان گستاخ

از گستاخ. ازوست.

لبارد سر فرو «گستاخ» با اهل دول هرگز
 که باز و باور خود می شمارد فضل بزدان را
 مغتنم دان تو یکدم ای «گستاخ»
 فرصت وقت و صحبت احباب
 نظم و نثرت بی تسخیر جهان «گستاخ»
 بس عجب معجزه و طرفه تری انسون است
 وصف چنان چه ازین بیش نویسد «گستاخ»
 که بحسن از همه خوبان جهان فرد آمد

[ن. ک: فرهنگ سخنوران: ۴۹۰ «گستاخ»].

○ 467/7693 - O: نستعلیق، سده ۱۳ هـ، مشتمل بر غزلیات، آغاز: نمودم از دو عالم انتخاب آن راحت جان را - ز نقش نام پاکش می طرازم. . . را. دران چشمی که باشد جلوه آن مهر درخشان را - بقدر ذره عم نیست پر تو ماه کنعان را. انجام افتاده، گرم خورده، ۸۲ ص، ۱۱ س.

● دیوان محتشم

از محتشم کاشانی. یاد او در بخش کلیات گذشت. در ۵۹۹ (= تلظم) سروده است. در خانه میسراید.

تاریخ این نوشته ز «لائم» شمار کن هر چند این رقم نه بخورد حساب شد

[ن. ک: منزوی ۳: ۲۵۱۴ - گنج بخش ۳: ۱۴۷۹ - مؤزه ۵۲۵ - فرهنگ سخنوران:

○ 33/7261 - 0 : استعلیق شکسته امیز ، عماد الدین ، ۲۰ جمادی الثانی ۱۲۷۵ هـ ، آغاز : ای گوهر نام تو تاج سر دیوانها - ذکر تو بصد عنوان آرایش عنوانها . در کباب او ک ۱۱ - ۱۹ ، ۱۰۹ - ۱۱۰ ص .

● دیوان محمود = محمود نامه

از مولانا محمد محمود لاهوری . در ۷۵/۸۹۸۲ - ۱۵۷۴ م سروده است . مجموعه غزلیان اوست به ترتیب ردیف .

[همان : موزه : ۵۲۶ - منزوی ۳ : ۲۵۱۷] .

○ 352/7571 - 0 : استعلیق ، (ابی بخش) ، سده ۱۳ هـ ، مجدول ۳ راه شنکرف ، آغاز : ای داغ بر دل از غم خال تو لاله را - شرمنده ساخت آهوی چشمت سزائه را . ش ۳ در مجموعه ک ۱۰ - ۴ .

○ 441/7668 - 0 : استعلیق ، ۱۲۳۸ ف/ژالویه ۱۸۳۸/ب ، آغاز : ای داغ بر دل ، ۱۸ ص ، ۱۱ ص ، مورخانه زده .

● دیوان مخفی

منسوب به زینب النساء بیگم ، دختر اورنگ زیب عالمگیر متخلص به مخفی . (م ۱۱۱۳ یا ۸۱۱۱۴) .

[ن . ک : موزه : ۵۲۷ - شیرانی ۱ : ۱۲۸ - منزوی ۳ : ۲۵۲۱] .

○ 474/7700 - 0 : استعلیق ، دهاشکر در قلعه تنوج ، ۱۶ محرم ۱۲۶۵ هـ/ب ، بروز چهار شبه ، مقطع هر غزل شنکرف ، در ترفیحه منسوب به شهزادی زینب النساء ، آغاز : ای ز ابر رحمت حرم گلستان ما - گفتگوی حرف عشقت مطلع دیوان ما ، ۱۰۰ ص ، ۱۹ ص .

○ 413/7641 - 0 : استعلیق ، سده ۱۳ هـ ، آغاز : ای ز ابر رحمت ، ۱۷۰ ص ، ۱۴ ص ، ناتمام .

○ 170/7394 - 0 : استعلیق مابل به شکسته ، عبدالجهد ، سده ۱۳ هـ ، جدولیتو شنکرف و لاجورد ، آغاز : دل غم پرور مخفی هوای گلشنی دارد - که خط استوا باشد مقابل ما خیابانها ، ۱۰۰ ص ، ۳ ص .

● دیوان مخلص

از میرزا محمد (محمد تقی) نراقی آملی متخلص به مخلص (م ۱۱۶۰ هـ) .

[ن . ک : منزوی ۳ : ۲۵۲۲ - فرنگ سخنوران : ۵۴] .

○ O - 115/7336 : نستعلیق ، شاید بخط دینا لاله ، ۱۳ رمضان ۸۱۳۳۹ در عهد
پد اکبر شاه بادشاه (ثانی) ، در شاهجهان آباد ، غزلیات بترکیب ردیف ، آغاز : الهی بر تو نور
باین ده شمع عالم را - بشو از حرف باطل یک قلم لوح بیانم را ، ۱۴۸ ص ۱۰۴ س .

● دیوان مظهر دهلوی

از میرزا جان جالان مظهر دهلوی متخصص به مظهر (۱۱۱۰ - ۱۱۹۰/۸۱۱۹۰ - ۱۶۹۸ -
م. ۱۷۸۰) بن میرزا جان .

[همان : موزه : ۵۲۹ - گنج بخش ۳ : ۱۴۸۳ - منزوی ۳ : ۲۵۳۴ - فرنگ سخنوران :

. [۵۰۰ .

○ P - 24/8760 : نستعلیق ، کنهیا لال ، بروز دو شنبه ۷ ژانویه ۸۱۳۴۴/م
آغاز (بی دیباچه) : آبی نزد بروی گران خوب بخت ما - با آنکه گریه داد بسیلاب رخت ما . در
انجام بزرگی چند - یار کرم خورده ، ۷۰ ص ۱۶۴ - ۱۸ س .

● دیوان مغربی

از شمس الدین محمد شیرین مغربی (م ۸۸۰۹/۷ - ۱۴۰۶) .

[ن . ک : فرنگ سخنوران : ۵۵۶ - موزه : ۵۲۹ - منزوی ۳ : ۲۵۳۹ - مشترک

منظومه ۵۸ : [۴۸۰ .

○ O - 241/7463 : نستعلیق خوش ، احمد بخش خان ، ۱۴ جمادی الاول ۸۱۳۳۹
دارای غزلیات به ترتیب ردیف ، آغاز : خورشید رخت چو گشت پیدا - ذرات دو کون شد هویدا .
۱۷۰ ص ۱۰۴ س .

○ O - 240/7462 : نستعلیق ، بروزه شنبه ، ۱۹ ربیع الثانی ۸۱۳۴۷ ، با مهر های
پاکبر علی ه مورخ ۸۱۳۴۶ و «رای جسوت رای» مورخ ۸۱۳۷۷ ، دارای : غزلیات بترکیب ردیف ،
آغاز : خورشید رخت چو گشت پیدا ، ۱۷۴ ص ۱۵۴ س .

● دیوان منصور

از منصور . ستایشگر محمد شاه بادشاه بوده است . در وصف آن چنین می سراید :

لبا و قنر و سکندر منش محمد شاه که تیغ هیبت او ملک را بود دارا

چراغ دوده ملک عجم محمد شاه نور دولتش فروخت شمع دین عرب

چم احتشام سکندر منش محمد شاه که کمترین غلام او چم است قباذ

ازوست :

هر کس که این قصیده «منصور» گوش کرد
 انگشت از عجب به دهان گرفت و ماند
 هزار شکر که «منصور» در دعا گوی
 سفید کرده بدمح شد مقلتر موی

[ن . ک : گنج بخش ۳ : ۱۴۸۶ که نسخه ما از آن جدا است - فرهنگ سخنوران : ۵۶۷ - ۵۶۸ چند تن ازین تخلص در آنجا یاد شده است] .

○ 343/7564 - ۰ : استعلیق ، چند بخش در موضع عبر ، سده ۵۱۳ ، دارای قصاید به ترتیب ردیف ، آغاز : صحائف چمن آراست کلاک باد صبا - بخط سیزده نورسته چون رخ زلیا ، ۷۲ ص ، ۱۶ ص ، محشی .

● دیوان موسوی = دیوان فطرت

● دیوان مولوی = دیوان شمس تبریزی

● دیوان میلی

از میرزا محمد علی میلی (ز ۱۹۷۹) .

ازوست :

فوا اگر قبول دارای بهمین خوش است «میلی»
 که بر آستانه تو ز سگان شمار دارم
 «میلی» گر استجان کنی از خود خجل شوی
 آن بر فریب دشمن ما آزموده را
 مدار بپهر خدا دست از دعا «میلی»
 بطلای که فکرتسار شد دعا چکنند

[ن . ک : فرهنگ سخنوران : ۵۸۲ - منزوی ۳ : ۲۵۵۷ - آقای مهد عارف تالار ساکن بهالیه ضلع گجرات ، رساله فوق لیسانس خود از دانشکده اورینتال دانشگاه پنجاب لاهور ، در تعقیب درباره این نسخه می گذرانند ، در سال ۱۹۸۶ م] .

○ 114/7335 - ۰ : استعلیق ، دینا ناتھ ، در عهد محی الدین مهد اکبر پادشاه غازی صاحبقران ثانی ، در دارالخلافت شامجهان آباد ، بروز شنبه ۱۹ جمادی الاول ، ۱۲۳۰ هـ ، عنوان و نشان شکرگف ، آغاز : گو فریب وعده این جان بلا اندوز را - تا بشغل التظارش بگذرانم روز را ، ۸۸ ص ، ۱۳ ص .

● دیوان نبی

از سراینده ای با تخلص نبی . غزلیات به ترتیب ردیف ، ازوست :

باشد «نبی» به عمر تماشا شود نصیب گیرم چو غنچه شبنم گوهر کباب را
ای «نبی» درین عالم برشش من بجز خدا کد کند
زیج کار «لبی» کار من نشد حاصل ازین حکایت رنکین چه ببقار شدم

[ن . ک : گنج بخش ۳ : ۱۴۹۳ - منزوی ۳ : ۲۵۶۶ - فرهنگ سخنوران : ۹۳ - در
نیا دو کس ازین تخلص یاد شده است] .

○ 160/7385 - O : نستعلیق شکسته آمیز ، سده ۱۳ هـ ، عنوانها شکرگرف ، آغاز (افتاده
از غزل اول) : شور چنون بمنک محبت دلیل ما ست - حاجت بنامه . . . و این کتاب را . در دو
صده محقق شده است ، هر دو حصه به یک شماره ، ۶۴۶ ص ، ۱۱ ص .

● دیوان نصیرای همدانی

از خواجه نصیر الدین (م . ۵۱۰۳) .

ازوست : در ذکر خدا لب بکشایم چو «نصیرا»
کین شیوه بلند است همه اهل صفا را
من وعظ «نصیرا» لکنم گوش که عاقل
با خون چگر پر نکند شیشه خود را
گشته «نصیرا» رخس ایمان فروز
گرچه کند کیسوی او کابری

[ن . ک : فرهنگ سخنوران : ۶۰۶ - منزوی ۳ : ۲۵۷۵] .

○ 38/7265 - O : نستعلیق ، عهد امین ، محرم ۵۱۳۴ هـ ، (توقیمة معدن اسرار) ، دارای :
ضابطه و غزلیات ، مقطعات تاریخ ، رباعیات ، آغاز : بسم الله الرحمن الرحيم - جامع آیات گلام
کریم . خداوندی که مینا نام کرده چرخ گردان را - برو فروخته ماه (شاه) منیر و ماه تابان را .
در کلیات او ص ۲۰۴ - ۴۵۴ ، ۱۷ ص .

● دیوان نظیری

از نظیری نیشا بوری . (م . ۱۰۲۳ - ۵۱۰۲۱) .

[ن . ک : منزوی ۳ : ۲۵۷۸ - فرهنگ سخنوران : ۶۱۱] .

○ 128/7343 - O : نستعلیق ، سده ۵۱۴ ، عنوانها نا نویس ، چلواپند نام راه شکرگرف و
 نیکون ، دارای : قصاید ، آغاز (افزاده) : راه شمشیر و شاهد در حصار آتشین - عشق عاشق را
 برکتی بی محابا ساخته ، ۲۱۴ ص ، ۱۷ ص ، نا تمام .

● دیوان نعمت الله کرمانی

از نعمت الله ولی کرمانی بن عبدالله ، (م بین سالهای ۷۳۱ - ۷۳۴) .

[ن . ک : مشترک منظومه ها : ۴۸۸ - منزوی ۳ : ۲۵۸۱ - قرهنگ سخنوران : ۶۱۲] .

○ 66/7291 - O : نستعلیق ، سده ۵۱۳ ، عنوانها شکرگرف ، دارای : مشوی ، غزل ،
 قصیده ، قطعه ، رباعی ، آغاز (دیباچه نثر) : الحمد لله الذی عین عین الاعیان بقبضه الاقدس الاکرم
 . . . اسم جامع اسماء بود - صورت ابن اسم عین ما بود ، انجام افزوده ، ۵۳۴ ص ، ۱۹ ص .

● دیوان نعمت خان عالی

از نعمت خان عالی (م ۵۱۱۲۱) .

[ن . ک : منزوی ۳ : ۲۵۸۳ - قرهنگ سخنوران : ۳۷۳ «عالی شیرازی»] .

○ 452/7679 - O : شکسته ، دلا رام مدن ، ۹ ذیقعده ۵۱۱۸ موانق ۸ جلوس شاه عالم
 (دوم) ، دارای غزلیات و قصاید ، آغاز : بیا ای خانه بسم الله سرکن راه مطلب را - بر آر از دلبن
 حرف آفتاب از نقطه کوکب را . در کلیات او ک ۱۸ - ۱۸۹ ، ۱۲ ص .

● دیوان نور احمد

از نور احمد سکنه تلوتلی چوهدریان (ترقیمه) . غزلیات به ترتیب ردیف بروش محمودانده
 سروده است .

آغاز : ای داده آب قد و رخت سرو لاله را سرگشته کرد گردش چشمت غزاله را
 ابر است ساق ازلب می کون بخش جام کز سر بدر کنتم الم چند ساله را

○ 7353 : نستعلیق ، مولوی اکبر علی مدرس در مسجد مغل دروازه امرتسر واقع حویلی
 جمعدار ، (۵۱۲۹۴) ، و خاتمه بقلم امام الدین ساکن بلو چنگ ، مقطع ها شکرگرف ، ۱۶ ص ، ۱۷ ص

● دیوان نور الهی

از نور الهی . در بیروی محمود نامه لاغوری ، غزلیات به ترتیب ردیف . ازوست :

انصاف کن که «نور الهی» ست مضطرب ای دایع بر دل از غم خال تو لاله را
 باز سوی «نور الهی» به بین بر فکن از ماه رخ خود لقب

پارسایی چون کنم «نور الهی» در جهان
 یار را بر من نظر بسیار بودی کاشکی

○ 359/7578 - O : نستعلیق ، (اکبر علی ، ۱۴۰۹۴) ، مقطع ها شنکرف ، آغاز : ای
 باغ شد ز خجلت نغال تو لاله را - آموخت کرد لکوت دم ها - خزانه را ، ۱۲ ص ۱۹ ص .

● دیوان واقف

از تائب بیگ واقف بتاوی لاهوری ، معروف به بکتا و مائب به نور العین (۱۱۰۰ -
 ۱۱۰۲ هـ / ۱۶۹۵ م) .

[عمان : موزه : ۵۳۵ - منزوی ۳ : ۲۰۹۳] .
 ○ 295/7516 - O : نستعلیق خوش ، نام کاتب مجهول شده ، ۲۵ ذبقتد ۱۲۳۳ ، جدولبتد
 راه شنکرف و لاجورد ، دارای : غزلیات به ترتیب ردیف ، ترجیع بند ، مثنوی ، آغاز : ای به
 بزم شوق تو نالان بهر سو ساز ها - رفقه در هر گوشه ای زان سازها آواز ها ، در دو حصه صحافی
 شده ، هر دو حصه به یک شماره ، ۵۳۶ ص ۱۹ ص .

○ 68/7293 - O : نستعلیق ، سده ۱۳ ، عنوان ها شنکرف ، سلوح ، در صفحه اول و
 دوم موش دندان طلائی ، جدولبتد راه سبز و سیاه و لاجورد ، کمند بندی ، دارای : غزلیات ،
 رباعیات ، ترجیع بند و مخمس ، آغاز : ای به بزم شوق تو نالان بهر سو سازها ، ۵۲۸ ص ،
 ۱۵ ص ، موربانه زده .

● دیوان هلالی جغتائی

از نور الدین هلالی جغتائی (گشته ۸۹۳۹/۳۲ - ۱۵۳۲ م) .

[عمان : مشترک منظومه ها : ۶۵۹ - موزه : ۵۳۷ - منزوی ۳ : ۲۶۱۰] .

○ 284/7506 - O : نستعلیق پخته ، عهد صدیق (مشکوک) ، برای میان یعقوب ، ذبقتد
 ۱۱۰۰ ، عنوانها شنکرف ، جدولبتد شنکرف و لاجورد ، دارای : غزلیات به ترتیب ردیف و
 رباعیات ، صفحه اول نو نویسی ، آغاز : ای نور خدا در نظر از روی تو مارا - بگنار که در روی
 تو بینم خدا را ، ۲۱۲ ص ۱۴ ص .

○ 221/7443 - O : نستعلیق ، فقیر عبدالله و جیون مل ، ۱۱۳۰ ، جدولبتد دو راه
 شنکرف ، دارای : غزلیات ، رباعیات ، آغاز افتاده ، گر جدا مانم از خون سرا خواهد ریخت - دل
 خون گشته جدا دیده خونبار جدا ، ۱۳۴ ص ۱۵ ص .

● دیوان یوسفی

از یوسفی . ازوست :

سلطنت دارد بمصر بندی کا «یوسفی»
 از چشم «یوسفی» بتنای تیغ قتر
 از شم دوست هر نفس مردن
 عروج روح طلب «یوسفی» ز خوف و رجا
 «یوسفی» تا بدل از تیر فنا خوردی زخم
 بنده شد از جان و دل اولاد و اصحاب ترا
 در خاک تیره آب زلال آورده اند
 «یوسفی» را به از حیوة ابد
 که هست خوف و رجا مرغ روح را بر وبال
 از بی دیدن جان دیده دل بگشادی

○ 164/7389 - O : نسخ ، سده ۱۱ هـ ، (در دفتر کتابخانه سال کتابت ۱۹۹۰ م یاد شده است اما من ندیدم). آغاز (افتاده از دیباچه مثنوی) : ... صاحب دلاقی که بظن کجما اثر ، (منظوم) [شعر اول لا خوانا] مفتون تو مفتون شده ... حیران تو حیران شده طلعت زبیا ، ۶۶ ص ۱۷ م

جغرافیا

بخش ششم

- ۱- جغرافیا
- ۲- تاریخ
- ۳- سیر اولیاء الله
- ۴- تذکره شعراء

جغرافیا

● احوال میالکوت

از عهد لقی پيشاوری . همان نگارنده تاریخ پنجاب ، ن . ک . در همین بخش . نام نگارنده و نام کتاب در ترقیمه آمده است . نامیوب و بی عنوان ها .

آغاز : الله نور السماوات و الارض جات انوار قلعه که طفل یکشنبه هلال در کنار دایه افق شاهدهست .

○ H - 153 : نستعلیق مایل به شکسته ، پنلث جیا لال شاگرد مولوی شیخ احمد که آن شاگرد نگارنده بود ، ش ۳ در مجموعه ، ص ۱۵۴ - ۱۶۲ .

● تاج محل = تاریخ روضه تاج محل = تواریخ روضه

از ناشناس .

در احوال ممتاز محل عسر شاهجهان (۳۷ . ۴۱ - ۶۷ . ۷۱ ق) و شرح ساختمان خاکجای او که در شهر آگره هند بنام «تاج محل» شهرت دارد .

آغاز : خلاصه احوال بانو بیگم مخاطب به ممتاز محل عرف تاج بی بی ، اعلیه شاهجهان پادشاه .

[عنان : گنج بخش ۴ : ۱۹۳۲ - منزوی ۶ : ۲۹۳۷] .

○ H - 119 : نستعلیق خوش ، سده ۵۱۴ ، عنوانها شکرآب ، ۱۴۰ ص ۷۲ ص .

● تاریخ روضه تاج محل = محل

● تواریخ روضه = تاج محل

● خاتمه خلاصه التواریخ

از ناشناس . نام کتاب در صفحه عنوان آمده است . کتھا خاتمه اینست در ۳۰ باب :

۱- در بیان معرفت سال ها و تواریخ و شرح کیفیت احوال ربع مسکون و اقالیم سبعة و این باب مشتمل است بر هفت فصل ، ۲- در ذکر تعداد بلدان اقالیم سبعة و ولایات آن و تعداد جبال و براء و بحار و آبار و عیون و جزایر بحیران و انهار و آن مشتمل است برده فصل ، ۳- در عجایب بعضی از ولایات و جبال و احجار و حیوانات بر و طیور و اشجار و ذکر عجایب بحار و حیوانات بحر و غرایب انهار و آبار و جزایر و عیون غیر فلک از عجایب عالم که به ندرت آیرد کار عالم ظهور یافته است ، و این باب مشتمل است بر نوزده فصل .

آغاز : خاتمه در بیان معرفت سالها و تواریخ و شرح کیفیت احوال ربع مسکون و اقالیم سبعة .

○ H - 106 : شکسته ، ۱۰۱۰ هـ (خاتمه) ، سده ۱۲ - ۱۳ ، عنوان ها شنکرف ،

۱۳۶ ص ، ۲۱ من .

● ذراع مکه معظمه = مکه

● شجاع حیلری = عجایب البلدان

از محمد حیدر . بروز کار سلطان محمد شجاع حیدر (۷۰ - ۶۸ هـ) نگاشته است . در دیپاچه میگوید : «چون این نسخه بالجام رسیده بنظر . . . محمد سلطان شجاع حیدر بهادر گذرالیده . . . و این نسخه را «شجاع حیلری» نام نهادند و داخل کتابخانه خاص فرمودند . این نسخه ایست بدیع عجایبات عالم ولایات که در تواریخ ها و سیرها مشخص معتبر نوشته اند مرقوم است .

آغاز : سیاس یقیاس مر خالتی را که طبقات آسمان و زمین در هوا معلق داشته .

[همان : مژوی ۴ ؛ ۳۹۶۹ - موزه : ۶۹۵] .

○ H - 149 : استعلیق ، غلام رسول بن معزالدین ، متوطن قصبه پسرور (پسرور) برای

مطالعه خود ، ۱۲۲۴ هـ ، عنوانها شنکرف ، ۱۰۴ ص ، ۲۱ من ، مورخانه زده .

○ H - 136 : استعلیق شکسته آمیز ، سمیع الله در قصبه پشایله (هند) از کتاب لاله

رام گوپال لال نمود ، بعضی اجزاء بخط محمد شریف و بعضی بخاتمه میان غلام قادر (ترقیمه) ، ۱۰ رمضان ۱۲۶۸ هـ ، عنوانها شنکرف ، با مهر «خدایا رحمت بسمیع الله» مورخ ۱۲۶۶ هـ ، ۱۸۴ ص .

○ H - 37/7777 : استعلیق خوش ، کاشی لاله ، ۱۳ بهاگن ۱۸۸۳ ب/۲۵ رجب

۱۲۴۳ هـ / ۲۲ آوریل ۱۸۲۷ م ، سرلوح طلائی ، عنوانها شنکرف ، جدولبند ، ۱۶۶ ص ، ۱۰ من .

● عجایب البلدان = شجاع حیلری

● فضایل مکه ، رساله در = مکه

● کشف عالم

از حکیم الهی ساکن لکهنؤ مضاف اوده معروف به حکیم الهند . لام نگارنده و نام کتاب در دیباچه آمده است .

در «مقدمه» و دو «مقاله» و یک «خالصه» .

مقدمه : در بیان شکل ارض و تقسیم ارض .

مقاله یکم : در بیان بر شرق متضمن بر چهار باب ، ۱- در بیان ملک های اریقه متضمن بر هشت فصل ، ۲- در بیان ملک های قرنگ متضمن بر شالزده فصل ، ۳- در بیان ملک های اریقه متضمن بر هشت فصل ، ۴- در بیان ملک های اصطول ایشیا متضمن بر دو فصل .

مقاله دوم : در بیان ملک های غربی متضمن بر دو باب ، ۱- در بیان ملک های امریکه شمالی متضمن بر چهار فصل ، ۲- در بیان ملک های جنوبی متضمن بر هشت فصل .

خالصه : در تقسیم ارض به انواع دیگر و بیان استخراجات حکیم الهند .

آغاز : ارباب عقل و افکار و اصحاب فهم و انظار را باید که تاملی در قدرت خالق لمابند که چگونه بسط ارض را از کتمان محض در وجود آورده .

○ H - 146 : استعلی ، شیخ رحمت الله متولن قصبه بنور بیاس خاطر سمیع الله و نعت الله و حفیظ اکرم ، ۱۴ شوال ۱۲۶۸ هـ ، نقل از نسخه چاپی ، لکهنؤ بمطبع نظامی بتصحیح مؤلف بتاريخ جمادی الثانی ۱۲۶۰ هـ (ترجمه) ، ۱۸۰ ص .

● مکه = ذراع مکه معظمه

از لاشناس . در طول و عرض و بلندی حرم کعبه و فضایل و تاریخ آن ، با عنوانهای : بیت الله شریف ، طول او ، عرض دیوار حرم کعبه ، عرض باب ، بلندی زیر آستانه در کعبه ، عرض ملزم ، بلندی بوضع حجر الاسود ، عرض مستجار ، عرض باب مسدود ، . . . طول مصلی که در زیر ابوان است . عرض زمین مطاف که بر دور کعبه معظمه است ، بیان مقامات ائمه اربعه ، در عقب خانه کعبه که چاه زوم در وی است ، بیان کیفیت مسجد الحرام ، (بیان تعمیر کعبه در روزگار مختلف) . . . باب در فضیلت مکه مکرمه و مدینه مشرقه مشهوره .

نام کتاب در صفحه عنوان و در دیباچه آمده است . ن . ک آغاز .

آغاز : بدان ابدک الله بتیل هذه السعادات و الکرامه که این کلمه چند مسطور است در بیان ذراع مکه معظمه مشرفه . . . اما قبل از شروع بدانکه گز در عرف اهل شرع مقدار بیست و چهار انگشت است که بهم چسبیده باشد .

○ F - 34/8326 : استعلی ، سده ۱۲۶ هـ ، عنوانها شنکرف ، مجدول دو راه شنکرف ،

فر ۴ در مجموعه ک ۴۳ - ۱۵۰ ص .

● مکه = رساله در فضایل . . .

از ناشناس . در آغاز آمده است : « این رساله است در بیان فضایل مکه مبارک مترجم رساله شیخ حسن بصری قدس سره » .

فضایل مکه معظمه از آیات قرآنی و احادیث مبارکه .

آغاز : الحمد لله . . . اما بعد بدانکه این رساله است در بیان فضایل مکه مبارک مترجم از رساله شیخ حسن بصری . . . در قرآن مجید ذکر مکه معظمه فرموده .

[همان : موزه : ۶۹۸]

○ F - 34/8326 : مستعلیق خوش ، سده ۱۱۳۳ ، سرلوح طلایی و رنگین ، عنوانها شکرگرف ، جدول ۳ راه شکرگرف و لاجورد ، ش ۱ در مجموعه گ ۱ - ۱۰ ، ۱۷ س .

○ F - 34/8326 : مستعلیق ، سده ۱۱۳۳ ، جدول دو راه شکرگرف ، آغاز افتاده : شهری را بر روی زمین که بر خیزند در روز قیامت از ایام و اولیاء . ش ۳ در مجموعه گ ۴۱ - ۴۳ ، ۱۰ س .

● وصف کشمیر

ن . ک : بخشی « اثر ادبی » ص ۲۰۹ .

● هفت اقلیم

از ناشناس . با سریند های « اقلیم » . شامل ۷ اقلیم . در دیباچه نام کتاب و نام نگارنده لیامده است .

اقلیم : ۱ - به زحل منسوب است و اهل این اقلیم اسود اللون باشند ، ۲ - این اقلیم به مشتری منسوب است و لون عامه بلاد آن میان سمرت و سواد باشد . ابتدای این اقلیم از شرق بود پس بر وسط بلاد چین و شمال سر الدبب گذرد ، ۳ - صاحب این اقلیم مریخ است و اهل آنجا اسمر اللون باشد و ابتدای اقلیم سیم از حد مشرق از بلاد چین بود و بر جنوبی بلاد باجوج و ماچوج و تمامی بلاد هند و جنوب بلاد ترک ، ۴ - این اقلیم به آفتاب تعلق (دارد) و وسط معموره عالم و مسکن اشراف . . . است و متوطنان بلاد این اقلیم بحسب صورت و سیرت افضل اولاد بشر اند ، ۵ - صاحب این اقلیم زهره است و عامه و متوطنان آنجا سفید پوست باشند و اقلیم پنجم از جانب مشرق امتداد یافته بر وسط بلاد ترکستان . . . ، ۶ - صاحب این اقلیم عطارد است و مردم آن جای اسمر اللون باشند و میداه اقلیم ششم از عراق (شاید عراق) بود و از دیار باجوج و ماچوج و بلاد خاتان و کیماک . . . ، ۷ - این اقلیم به قمر منسوب است و لون عامه ساکنان میان شقرت و بیاض باشند و ابتدای اقلیم ششم نیز از عراق (کذا) است .

آغاز : بعد از حمد و ثنای صانع جهان غرایب آیین و پس از درود و دعای خاتم المرسلین والایبیا و آله الطاهرین و اصحابه اجمعین . . . میشود که حکمای دقیقه شناس و فضیای خرد انتباس بدین معنی اتفاق دارند که نصف کره زمین در بحر اعظم اوقیانوس خوانند مستور است .

○ H - 154 : مستعلیق ، سده ۱۱۳۳ ، عنوانها شکرگرف ، ۸۸ ، ص ۲۳ س .

تاریخ

● آئین اکبری = اکبر نامه

● احوال سلطنت محمد شاه

از ناشناس - احوال سلطنت محمد شاه پادشاه و احوال نادر شاه از ابتدای خروج آن و آمدن
در هند و باز رفتن به ایران ، ن - ک . آغاز .
آغاز : احوال سلطنت پادشاه جهان پناه محمد شاه که در آخر ۸۱۱۳ هـ که هزار و یکصد و
س ، نظیر الدین محمد پسر جهان شاه بن بهادر شاه پادشاه شدند و محمد شاه خطاب نمودند .
○ H - 166 : استعلیق ، حافظ سید حسین ، ۳ ذیحجه ۸۱۲۵ هـ ، ۶ جلوس محمد بهادر شاه
پادشاه ، عتوان و نشان شکرگرف ، ۵۲ ص ۱۱۰ ص .

● اسرار صمدی

از رام سهای منشی زرگر بهبه کلانوری متخلص به عاصی (لقبمه) در ۱۱۴۱ هـ لکنته است :
چنین گفت از سال تاریخ هاتف «بگو نام احرار و اسرار صمدی»
[تکرید به : پیشگفتار شجاع الدین بر چاپ اسرار صمدی ، لاهور ۱۹۶۵ م ، در آنجا نام
نگارنده ناشناخته مانده است] .
در باره نواب عبدالصمد خان دلیر جنگ در هفت «فصل» نگاشته است .

فصل ها : ۱- «تضمن اظهار هنگامه تنور مقهور و امیر و دستگیر شدن آن مجبور به مسامی
جبله نواب مظفر و منصور ، ۲- شعر احوال عیسی خان معین زمیندار تهاره و دولت خان پدر آن
فورش آهنگ و کشته شدن آن هر دو پدر و پسر در مکان خود از دست بهادران نواب دلیر جنگ
میب تقدم اسم پسر بر نام پدر بلندی جاه فرزند است از والد ، ۳- مشتمل مقدمه حسین خان افغان
نایب سالار امانتده قصور و کشته شدن آن مدهوش باده نخوت و شروور در جنگ دلیر به قهر خدای
لیور ، ۴- محتوی شورش شرف الدین کشمیری و اظهار احوال کشمیر و لشکر کشی نواب نصیر

بجهت اصلاح آن عالم شریف ، ۵- مینی تشریف بردن نواب عالی جناب به سمت مشان به تفویض صوبه داری آن محال و مقرر شدن صوبه داری پنجاب به نواب . . . اعزالدوله زکریا خان بهادر . . . ۶- مخبر باز بنی ورزیدن کوههیان خاله خراب و مستامل شدن و مستخرج گردیدن به اجتهاد و جزیره هر دو نواب ، ۷- در محاسن منعمی و قبایح درویشی و خاتمت الکتاب مستطاب .

آغاز : آغاز گفتار بنام صمدی که آبداری ابر گوهر بار پشت و قبضه سیف جوهر دار بهادران دلیر جنگ عطا فرمود .

[ن . ک : شیرانی ۱ : ۲۹] .

○ 179/7403 - O : لستعلیق ، ۱۵ صفر ۱۱۱۴۶ هـ ، موافق ۱۵ جلوس عهد شاهی ، عنوانها شنکرف ، جدولبند زرد و شنکرف و سیاه ۴ راه ، با مهر عهد غوثه مورخ ۱۱۸۷ هـ ، همراه نالوس خیال از همین نگارنده ، ۴۰ ص ، ۱۵ ص .

● اقبال نامه جهانگیری - جهانگیر نامه

از میرزا محمد شریف معتمد خان لخشبی (م ۱۰۴۹ هـ) در ۱۶۲۰/۱۰۲۹ م نگاشته است . در سه جلد : ۱- از تیمور تا همایون ، ۲- اکبر ، ۳- جهانگیر .

آغاز (ج ۱) : منتهای نامنتها خدایی این همتا را که مارا . (ج ۲) : سلسله النظام کارگ آفرینش که مظاهر ، (موزه) . (ج ۳) : شایسته سریر سلطنت و فرمان روایی زینتده افسر خلافت و کشور کشای .

[همان : منزوی ۶ : ۴۵۷۶ - موزه : ۷۰۰ - گنج بخش ۴ : ۲۰۲۲] .

○ H - 44/7784 : لستعلیق ، بالامل کاتبه ، در دارالسلطنه (۹) ، ۲۵ ماه بهاگن ۱۸۸۵ ب ، عنوانها شنکرف ، مجدول ۳ راه شنکرف و سیاه ، تنها ج ۳ ، ۳۱۲ ص ، ۱۷ ص .

○ H - 103 : شکسته ، در انجام ۴ برگ لستعلیق نو نویس ، ۱۵ جلوس عهد شاهی ، در قصبه هیت پور ، آغاز (افتاده) : ایشان باعث گشت و در حینی که آنحضرت بخدایت پدر ، تنها ج ۳ ، ۱۷۲ ص ، ۱۹ ص .

○ H - 148 : لستعلیق خوش ، سده ۱۳ هـ ، عنوانها شنکرف ، آغاز افتاده : خاویز بن فته و آشوب از پنج و بن بر کنده آید نظام کارخانه ایجاد و انتظام سلسله کون و قصاد . تنها ج ۳ ، انجام افتاده ، ۳۶۰ ص ، ۱۷ ص .

○ H - 43/7783 : لستعلیق ، سده ۱۴ هـ ، تنها ج ۳ ، ۳۲۰ ص ، ۱۵ ص .

● اکبر نامه = آئین اکبری = تاریخ اکبری

از ابوالفضل علامی (م ۱۰۱۱/۸۱۰۲ م).

تاریخ روزگار اکبر پادشاه (۹۶۳ - ۱۰۱۴ هـ) در سه جلد نگاشته است، جلد اول و دوم موسوم به «اکبر نامه» و جلد سوم موسوم به «آئین اکبری» می باشد.

آغاز (ج ۱): الله اکبر چه دریافته است ژرف و شناختی شنکرف که حقیقت پذیران دقیقه رس و روشنضمیران صبح نفس. (ج ۲): سلسله انتظام کارگاه آفرینش که مظاهر حقیقت نمای شهود و شواهد قدرت. (ج ۳): ای همه در پرده لاهان راز تو - بی خیر انجام ز آغاز تو.

[همان: موزه: ۷۰۱ - منزوی ۶: ۴۵۷۰ «آئین اکبری»، ۴۵۸۰ «اکبر نامه».]

○ H - 29/7767: نستعلیق، سده ۵۱۲، عنوانها شنکرف، مجدول دو راه شنکرف، ج ۱، آغاز برابر نموله، ۴۲۵ ص، ۱۹ ص.

○ H - 121: نستعلیق، سده ۵۱۲، عنوانها شنکرف، بعضی عنوانها لائوس، هشت صفحه در انجام لائوس، ج ۱، آغاز افتاده (از ذکر عهد بابر شاه شروع میشود): پادشاه چار بالش هفت منظر شهریار سماوی سریر علوی افسر ما همت بلند، ۵۶۸ ص، ۱۵ ص.

○ H - 66: نستعلیق، سده ۵۱۳، عنوانها شنکرف، در دو حصه صحافی شده، شماره هر دو یکی است. ج ۱، آغاز برابر نموله، ۶۲۸ ص، ۱۷ ص.

○ H - 28/7769: نستعلیق، (بندت طوطا رام، ۱۹۱۴ ب)، مجدول طلائی و شنکرف، ج ۲، آغاز برابر نموله، ۴۱۸ ص، ۲۰ ص.

○ H - 27/7768: نستعلیق، بندت طوطا رام، به روزگار مهاراجه رابیر سکه بهادر، ماه کاتک ۱۹۱۴، عنوانها شنکرف، مجدول، ج ۳ «آئین اکبری»، آغاز برابر نموله، ۸۵۶ ص، ۳۴ ص.

● اکبر نامه (منظوم)

از ملا حمید الله کشمیری متخلص به حمید (م ۱۸۶۴/۸۱۴۶ م) در ۱۸۴۴/۸۱۲۶ م سروده است. در وقایع جنگ اول میان افغانان و انگلیسیان سروده است. سر آغاز نسخه ما از «موزه» چنایی دارد.

آغاز: گهر پنج گنج سخن پروری
چنین داد، داد سخن گستری
که در کابلستان چو پادشاه شجاع
شده قوم پاینده خان را نزع

[همان : موزه : ۷۰۳ - منوی : ۴ : ۲۶۴۵ و ۶ : ۴۵۸۶ - کنج بخش : ۴ : ۲۰۲۳ - شیرازی : ۱ : ۵۸] .

○ 209/7332 - O : استعاری ، سده ۱۱۴ هـ ، عنوانها شکرکف ، الجام افتاده از خانه ، نام کتاب در دفتر کتابخانه «فتح نامه کابل» یاد شده است ، ۴۲۶ ص ، ۱۶ م .

● امام نامه (منظوم)

از اکرم . در ۲۰ صفر ۱۱۹۳ هـ در موضع گورالی (نزد کجرات پنجاب پاکستان) و بگو وال (بخش سیالکوٹ) به الجام رساله است .
در آن . بسرايد :

سگی کوی تو هست «اکرم» غلام امیدی شفاعت بدارد تمام

روز عطارد به شاهی گهر هزار و صد و نود و سه سال بر

به موضع «گورالی» وهم «بگو وال» شده تم این نسخه بی زوال

ز سعدی شیراز ، سینی نظر ز واعظ حسینی گرفتیم خبر

در آن این منابع را یاد کرده است : فافع العلوم ، در المجالس ، نزهت الابرار ، روضة الشهداء کاشفی ، جنگ نامه عهد حنیفه تصنیف شیخ سعدی (چنین) .

تسبیب ، یا عنوان هابی : حمد ، لغت ، مناجات بدرگاه الهی ، سبب تألیف کتاب ، ولادت امام امیر المؤمنین امام حسن ، ولادت امیر المؤمنین امام حسین ، ولادت یزید ، وفات حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم ، خلافت صدیقی اکبر ، خلافت عمر خطاب ، خلافت عثمان ، خلافت حضرت علی ، خلافت امام حسن ، شهادت امام حسن ، رفتن امیر المؤمنین امام حسین از مدینه منوره در مکه معطله ، شهادت مسلم بن عقبل ، رفتن امام حسین به کربلا و معاربه نمودن با خوارجیان و اعداء ، ولادت عهد حنیفه ، خیر یافتن عمر علی و برادران در بغداد ، جنگ نمودن ابراهیم اشتر با ابراهیم زکی ، جنگ ترکان با پادشاه حبش ، گرفتار شدن امیر المؤمنین عهد حنیفه .

آغاز : کاپد دزی مخزن آن حکیم ز بسم الله آمد رحمان و رحیم

بنام خداوند شاهی جهان هویدا نموده زمین آسمان

[در منابع در دسترس فارسی ازین کتاب بدست نیامد] .

○ H - 60/7805 : استعاری ، سده ۱۱۳ هـ ، بعضی عنوانها شکرکف ، ۳۶۸ ص .

● امیر نامه (منظوم)

از بساوان لعل منخلص به شادان بلگرامی بن نبین سکه رای . در ۲۵/۵۱۲۴۰ - ۱۸۲۴
نگاشته است .

آغاز : بنام سپه دار کون و مکان که فتح و شکست است در حکم آن

[همان : موزه : ۷۰۳] .

○ H - 145 : استعلیق خوش ، صدر پد این حافظ خضر پد متوطن بلدهٔ بهوپال بموجب حکم نواب امیر الدوله پد امیر خان ، ۱۶ ریح الاول ۱۲۴۲ ، ۴۶۰ ص ، ۱۵ ص .

● انتخاب تواریخ هندوستان

شاید از رابزاده رتن چند .

انتخاب از تواریخ هندوستان من ابتدای پانڈوان تا پایان سردار جهان سنگه ، فهرست پادشاهان هندوستان است و مدت پادشاهی ایشان و سال پیدایش و وفات آنها ، در جدول ها ، بر لهج طبقات سلاطین ساخته است . از عهد کاجوک تا این زمان (نگارش) یعنی عهد اکبر شاه ثانی (۱۵۲۲ - ۱۵۵۳) .

آغاز : الحمد لله . . . بدالکه این نسخه متبرکه که از تواریخ راجه ها و پادشاهان ملک هندوستان برای یادگاری تحریر آورده .

○ H - 56 : تستلیق شکسته آمیز ، رابزاده رتن چند سکنه گیاله ، ۱۴ ماه چپه ۱۹۱۷ ، ش ۳ در مجموعه ص ۱۰۳ - ۱۷۶ همراه تواریخ کاهر والان ، ۱۷ ص .

● انکشاف المخلوق

از منشی شیخ خادم علی سندھیلوی . در ۱۳۵۹ (= انکشاف المخلوق) نگاشته است . (دبایچه) . اما در خاتمه کتاب تاریخ ۲۰ شعبان ۱۳۰۰ نیز آمده است .

در دو «نصل» و «خاتمه» : ۱- در تلویح بعضی حالات سلاطین نامدار و خاندان عالیشان سلطان میر تیمور گورکان و عمارات عالی . . . فتح پور و دارالخلافه شاهجهان و اکبر آباد وغیره ، ۲- در توضیح مجملات حالات تخلیق و تکوین عالم . خاتمه : در بیان فوائد شئی مثل حدود اربع و طول و عرض و محاصل و آبادی هندوستان و ذکر حالات . . . بعضی جزایر وغیره .

آغاز : حمد اول مر خدای پاک را نعت دوم آن شه اولاک (ص) ، بعد حمد حق و نعت مصطفی میکنم اظهار اینک مدعا معنی و مستتر مباد .

○ H - 135 : استعلی ، سده ۱۳ ، (۲۰ شعبان ۱۲۰۰ هـ شاید تاریخ نگارش می باشد)
عنوانها شنکرف ، نقل از نسخه مطبوعه مطبع لیتو گرافیک مستقر الخلاقه اکبر آباد (آغاز) ،
ص ۷۹ ، ص ۱۱۰ ، ص .

● باغ با بهار

از بخت مل . در ۱۳۱۴ (= باغ با بهار) بروز گار موسی و لویی برکان نگاشته است . در
خاتمه می سراید :

بجستم سال تاریخش ز هاتف ندا آمد که «باغ با بهار» است

در تاریخ خطه کشمیر در ده «قانون» نگاشته است .

۱- در اظهار وجه تسمیه کشمیر و بیان آبادی آن ، ۲- در احوال ساکنان آنجا ، ۳- در
بیان و اردات بزرگان رافم ، ۴- در سوانحات عمرنی گرد آور سفینه ، ۵- در اظهار معاش و معاد
مردم زاد ، ۶- در تحریر رقعات و دیگر لطایف ، ۷- در اظهار مراسم مذهب مستنیم ، ۸- در
تبجیل مرتبه اطلاق ، ۹- در تحریم درجه اطلاق ، ۱۰- در تکریم رتبه سلوک .

آغاز : ای حسن تو روشن گر آینه چاهها - ولی عشق تو کشف معانی روانها . از مهر تو
خوش برگ جوانان بهار اند - و ز قهر تو بر باد دم دوده خزانها . . . میگوید بخت مل انقلاب
دوران که دختر حکومت (!) لویی صاحب بهادر .

[ن . ک : پاکستان میں فارسی : ۴ : ۱۸ - ۱۹] .

○ H - 32/7772 : شکسته ، بخامه نگارنده ، ۱۳۱۴ ، عنوان ها شنکرف ،
ص ۲۳۳ ، ص ۱۱ ، ص .

○ H - 34/7774 : شکسته ، بخامه نگارنده ، ۱۳۱۴ ، عنوان ها شنکرف ، ۱۰۸ ، ص ،
ص ۱۰ .

● پادشاه نامه = شاهجهان نامه

از عبدالحمید لاهوری .

● پادشاه نامه

از محمد وارث و علاء الملک تونی متخلص به فاضل خان ، (م ۱۰۹۱ / ۱۶۸۰) . شاکرد
عبدالحمید لاهوری .

تاریخ بیست سال اولین شاهجهان پادشاه و وقایع او از ۱۰۵۷ تا ۱۰۶۷ هـ . دہلال
شاهجهان نامه لاهوری است .

آغاز: بر سر هر نامه دیر قلم - آنچه کند بهر تبین و قلم . . . شاهد مقصود کرد و سخن ساز معنی پرواز شیخ عبدالحمید لاغوری . . . ازین خدمت معارف داشته بحد وارث را . . .

[همان : موزه : ۷.۴ - متزوی ۶ : ۴۵۹۲].

○ H - 24/7764 : استملقی ، دولتی رام قوم کهنتری عرف سویند ساکن قصبه راهون ، الحال رهایش در قصبه چالندهر ، ۵۱۲۶۸ ، عنوانها سرخ ، آب دیده ، ۳۷۵ گ . (پرسور بحد اقبال بجدی) .

● تاریخ آل مظفر = مواهب الهی

● تاریخ ابراهیمی = تحفة التواریخ

● تاریخ افغانه

از حسین خان افغان . (دقتر کتابخانه) .

[ن . ک : مشترک ۲ : ۱۱۵۷ و علمای هند : ۶۶ که کتابی بدین نام از رفیع الدین مراد آبادی یاد شده است] .

در «مقدمه» و هفت «باب» و «خاتمه» .

مقدمه : در ذکر احوال مهتر یعقوب اسرائیل الله و تعداد فرزندان و بیان سلسله اسباب این طایفه .

باب ۱ : در بیان احوال ملک طالتوت و تائوت سکینه و رسیدن از بامارت و ایالت ابن اسرائیل و قتل نمودن مهتر داؤد . . . و شمه از احوال مهتر سلیمان (ع) و به شهادت رسیدن ملک طالتوت و تعداد فرزندان او . . . و آمدن ابن طایفه به کوهستان غور و انتقال به کوه ملیان . . . ۲- در ذکر خالد بن ولید و میان اسلام و سیه سالاری او در ولایت بصره و کوفه و شام و روم و عراق . . . تا آخر خلافت امیر المؤمنین عمر فاروق (رض) . . . اختلاف روایات . . . در نسب او ، ۳- در احوال . . . سلطان بهلول لودی که لوای سلطنت در سوابی اعظم هندوستان بر اتراخت . . . تا آخر عهد سلطان ابراهیم . . . و به شهادت رسیدن او مشتمل بر سه فصل ، ۴- در ذکر پادشاهی شیر شاه سوری تا آخر ایام عدلی که بعد از تعدادی مشهور ازین سلطنت بوده درین طایفه . . . تا در آمدن . . . بحد همايون پادشاه مرتبه دوم در هندوستان و به انجام رسیدن دولت از سلسله سوری و منتقل شدن به دودمان چفته مشتمل بر چهار فصل ، ۵- در بیان احوال و کمال جلالت و حقایق آباء و اجداد . . . جانجهان لودی و شمه از ذکر خیر مال ایشان ، ۶- در بیان تعداد سلسله افغان که چون توالی و توار و لیل هزار روزگار نهایت پذیر نیست و درین باب

سه فصل مسطور میگردد، و ذکر خلافت خدیو زمان و خاقان دوران پندگان حضرت ابوالفضل
والدین محمد جهانگیر پادشاه

خاتمه : در بیان بعضی از مشایخ این طایفه که کوس ولایت بر اثر اراخت . . . و اتمام کتاب
بر قطعه تاریخ و شمه از احوال شکسته مال متصدی تحریر شعر ذئبیه و ستر عیوبه و من لقه
العصمة و العون .

آغاز : حمدی که مؤرخان وقایع نگار و بنسخران بدایع نگار بلسان . . . بالیل و النهار
الشاه نماید و ثنای که مستبطلان غراب .

○ H - 134 : نستعلیق ، سده ۱۱۳ هـ ، عنوان ها شنکرف ، انجام افتاده ، ۱۰ ص .

● تاریخ اکبری = اکبر نامه

● تاریخ بناکتی = روضه اولی الالباب فی معرفة النوارخ و الانساب

از ابو سلیمان داؤد بن ابی الفضل محمد بن محمد بن داؤد بناکتی ، در ۲۰ شوال ۷۱۷ هـ /
۱۳۱۸ م نگاشته است . (مقدمه چاپی) .

در نه «قسم» تاریخ عمومی است از عصر قدیم تا زمان نگارنده .

آغاز : لک الحمد یا ذی الجود و المجد و العلی - تبارک تعالی من تشاء و تمنع تعالی شاء
و تعلم برهانه که مقدس است در (!) حمدیت خود از احاطه بصر و مستعالمست در علومه .

[ن . ک : مقدمه دکتر جعفر شعار بر تاریخ بناکتی چاپ ایران ۱۳۴۸ خ ، سر آغاز نسخه
ما از آن جدا است - تاریخ افغانستان ۱ : ۲۷] .

○ H - 19/7758 : نستعلیق پخته ، ۵۱۲۱ ، عنوانها شنکرف ، ۲۳۴ ص ، (براسور
محمد اقبال مجددی) .

● تاریخ بدهالان

سن هندی از وایزاده دنی چند .

ترجمه از وایزاده بودهامل بن وایزاده دوفی چند . بفرمایش شیخ خدا یار در ۱۰ اسوج ماه
۱۸۱۸ م نگاشته است .

کرسی نامه قبیله بودهغال است که در خطه پونهور (پنجاب پاکستان) معروف است .

آغاز : ستایش و نیایش سر خالق را سزد که از قدرت کامله ازل و حکمت شامله لم بزل
نرش صندلی ایاس زمین را بر آب آراسته .

[ن . ک : پاکستان میں فارسی : ۴ : ۸۶] .

○ H - 51/7796 : نستعلیق ، رتن چند ، در حوالی خانه خود ، ۲۶ مانگه ۱۹۱۱ ب ،
عنوان و اشان شنکرف ، ش ۱ در مجموعه گ ۱ - ۲۸ . پس ازین در همین مجموعه شجره های
نوام ختمه بوآهوار است . از جمله دهمیال ، لکیال ، رنیال ، ، ییکرک و غیرهم .

○ H - 108/7852 : نستعلیق ، ظاهرآ بخامه رتن چند ، در احوال بدهالان پشندور ،
و کیفیت بنیاد موضع گایانه وغیره ، ۳۳ ص .

● تاریخ پنجاب

از محمد تقی پشاوروی . بن ملا خدا بخش در ۱۸۴۳/۱۳۵۹ م تمام هیرا سنگه نگاشته است .

تاریخ سیکها است که در پنجاب حکومت داشته اند ، از مرگ ولجیت سنگه (۱۸۰۵/۱۸۲۹ م) تا ۱۳۵۹ .

آغاز : بر هوشمندان خیر و آگاه دلان روشن ضمیر که تجریت آموز عالم کون و نساد و
میرت الدوز .

[همان : موزه : ۷۰۸ - منزوی ۶ : ۴۶۰۰] .

○ H - 153 : نستعلیق ، شیخ احمد پرسروری (پسروری) ، وقتیکه به خدمت مصنف
این کتاب در مقام لاهور بود (ترقیمه) ، ۲۱ ربیع الثانی ۱۲۶۴ ، مطابق ۱۷ پیت ۱۹۰۰ .
با مهر کتاب «تقییر شیخ احمد» مورخ ۱۲۶۴ ، ۶۶ ص ۱۳۴ .

● تاریخ دلگشای شمشیر خان = تاریخ شمشیر خان

● تاریخ سند = تاریخ معصومی

از محمد معصوم لاسی بن سید صفای الحسینی الترمذی (گ ۳) (م ۱۰۱۹) در حدود
۱۰۰۹/۱۶۰۰ م نگاشته است .

تاریخ سند است در چهار «جزوه» از فتح سند در زمان خلافت ولید بن عبدالملک (۸۰ - ۸۱۶)
تا روزگار اکبر (۹۶۳ - ۱۰۱۴) .

آغاز : بر ضمایر صافیه کار آگاهان عالم بی اساس و خواطر زاکیه هوشمندان سخن شناس
بخفی و مستور نخواهد بود .

[همان : منزوی ۶ : ۴۶۰۶ - موزه : ۷۱۰.]

○ H - 47/7787 : مستعین تحریر ، نور مہان خان چودھری (مولوی فاضل) ، در لاہور ، ۲ ژانویہ ۱۹۱۶ م ، عنوانها سنگرف ، ص ۲۶۹ ، ص ۱۸ .

● تاریخ سنگھا (SIKHS)

از ناشناس . نام نگارنده در نسخه نیامده است . در دیباچہ میگوید : «سابقاً از سلطنت احمد شاہ درانی کسی افسر یعنی مہاراجہ نبوده لذا در ترقیم انکشاف حال ایشان مفصلاً پرداختہ اند کہ از ابتدای کدام سیکان (خدا م) اند ققط . لهذا نام این تاریخ سنگھا .

در آغاز فہرست مطالب کتاب لوشته شدہ است . از آن میان درحقیقت گورو ارجن و مرید شدن بخدمت گورو . سردار دہرم سنگھ مسکن قدیمی سیکھان در نند پور . آمدن احمد شاہ درانی در ولایت پنجاب و کشتہ شدن بہکوان سنگھ ، در عصر تیمور شاہ درانی قلعہ بندی لاہور ، مقرر شدن مہان سنگھ بجای پدرش . تولد ولجیت سنگھ از پشت مہان سنگھ . تاریخ مہاراجہ راجیت سنگھ و از اولاد و اخفاء و وقایع ایشان تا آخر دلپ سنگھ بہادر سردار حقیقت سنگھ و صاحب سنگھ .

آغاز : بعد از حمد و ثنای ایزد مطلق کہ تفسیح حقیقت عبرت جدا و پس از درود نامحدود لاتعد و لاتحصی .

[ن . ک : پاکستان میں فارسی ۴ : ۶۲.]

○ H - 69 : مستعین ، مدد ۱۳ - ۵۱۴ ، انجام افتادہ ، ۴۶۸ ص ، ۱۳ ص .

● تاریخ شمشیر خانی = تاریخ دلکشای شمشیر خانی = شاہنامہ شمشیر خانی

از میرزا توکل بیگ بن تولک بیگ حبیبی . در ۱۶۵۳/۵۱۰۶۳ م مطابق ۲۶ جلوس شاہجہان بادشاہ ، شاہنامہ فردوسی را بنام شمشیر خان حاکم غزنین بہ اثر آورده است .

آغاز : حمد بیغاہ و ثنای بی نهایت مر حضرت کبریای واجب الوجود را کہ جناب قدسی .

[همان : منزوی ۶ : ۳۲۰۱ - موزه : ۷۱۰.]

○ H - 151 : مستعین ، رام کول قوم کشمیری ، ۲۶ رمضان ۵۱۳۲۲ ، مطابق ۶ جلوس اکبر شاہ غازی (ثانی) عنوانها سنگرف ، با مہر «کدار قاتھ» مورخ ۱۸۸۹ ب ، ۵۶۲ ص ، ۱۷ ص .

○ H - 116 : نستعلیق خوش ، ۲۹ شعبان ۱۱۲۲ هـ ، در مدرسه عالیہ قادریہ قاضیہ ، عنوان ها شتگرف ، جدولیند ۳ راه شتگرف و سیاه ، ۷۷۲ ص ، ۲۷ ص . کنار برگها کرم شوره .

● تاریخ گکھڑان = کیگوهر نامه

از برجنازه ولد رابزاده دونی چند عرف بالی متوطن قصبه گایانه (تحصیل گوچر خان ضلع راولپنڈی) بموجب فرمایش نواب سلطان مکرم خان نگاشته است . پدر این نگارنده در تاریخ قوم گکھڑ «کیگوهر نامه» نگاشته است ن . ک در همین بخش .

کرسی نامه خاندان گکھڑ است تا مهتر آدم و حالات قوم گکھڑ .

آغاز : سیاس ابقیاس بر ناطقه زبان و ذابغه کام و دعان . . . را می سزد که از فضل و کرم درگاه کبریای بادشاه هستی .

[ن . ک : منزوی ۶ : ۴۶۱۸ - شیرانی ۱ : ۳۳ در آنجا نام نگارنده شناخته نیست - نیز بنگرید : کیگوهر نامه چاپ لاهور بتصحیح دکتر محمد باقر ، ص ۱۴ - پاکستان میں فارسی ۴ : ۸۳] .

○ H - 58/7803 : نستعلیق ، رتن چند ولد رابزاده سلامت رای ، ۲ بیساکه ماه ۱۸۹۶ ب ، مجدول ۲ راه ، ۲۶ ص ، ۱۷ ص ، در دفتر کتابخانه و در ترقیمه نام این کتاب «کیگوهر نامه» نوشته است که درست نیست .

● تاریخ مظفری = مواهب الهی

● تاریخ معصومی = تاریخ سند

● تاریخ معینی = مواهب الهی

● تاریخ ناشناخته

از نائیناس که در دیباچه نام خود را تراورده است ، مینویسد : «او صاحب این رساله را خدای تعالی از جمع بیات . . . محفوظ دارد» .

احوال فردوسی طوسی و واقعه نظام کردن شاهنامه آن بیان کرده است . و پس می نویسد : «اما بعد صاحب تاریخ چشتی گوید که در جهان چهار طایفه در شش هزار سال پادشاهی کردند ، اول طایفه را پیشدادیان گویند ، دوم طایفه را کیانیان گویند ، سوم طایفه را اروانیان گویند ، چهارم طایفه را اشکانیان گویند و پس از آن احوال همان چهار طایفه نگاشته است .

آغاز : بمسئله . . اما بعد اکابر و افاضل متفق الدکمه شاعری در مدت روزگار اسلام
مثل فردوسی از کتم عدم های بمعنور وجود تنهاده .

○ F - 12/8305 : شکسته استعلیق خوش ، سده ۵۱۳ ، عنوانها شنکرف ، ش ۱۳ در
مجموعه ک ۸۴ - ۹۹ ، ۱۱ ص .

● تاریخ نگارستان = نگارستان

● تاریخ همایونی = تحفة التواریخ

● تاریخ هولکر رای = وقایع هولکر

● تحفة التواریخ = تاریخ ابرهیمی = تاریخ همایونی

از ابراهیم بن جریر . در ۱۱۵۵/۸۹۵۷ م نگاشته است .
تاریخ عمومی است از حضرت آدم (ع) تا ۸۹۰۶ . نامیوب .

آغاز : بعد از حمد الهی و ثمت حضرت رسالت پناهی نموده می شود .

[همان : موزه ۷۱۸ - منزوی ۶ ۴۱۲۱ - تاریخ تذکر ۱۵ ۲ : ۴۹۴ تا ۴۹۶] .

○ H - 18/7757 : استعلیق ، سده ۵۱۳ ، عنوانها سرخ ، ۱۹۶ گ . (پرفسور محمد اقبال
مجیدی) .

● تذکرة الواقعات = واقعات همایونی

از جوهر آنتاهی . تاریخ روزگار نصیر الدین همایون از پادشاهی تا مرگ (۹۳۷ - ۸۹۶) ،
برمان او نگاشته و سی و دو سال پس از مرگش در ۸۷/۸۹۹۵ - ۱۰۸۶ م پایان رسالیده و الهداد
فرضی سرهندی مؤلف تاریخ اکبری در مسودات او اصلاحات کرده و فهرست آنرا ترتیب داده است .
(ن . ک : نفیسی ۱ : ۳۶۲) .

نام نگارنده و نام کتاب در دیباچه و خاتمه کتاب آمده است . در ترفیحه بنام «واقعات
همایونی» یاد شده است .

در سی و سه «فصل» :

۱- در انتقال فرمودن ازین دار بدمدار تا قرار بدار الترار حضرت ظهیر الدین بابر غازی
فردوس مکانی و بر سریر خلافت نشستن حضرت نصیر الدین محمد همایون پادشاه غازی ، ۲- در متوجه

شدن بجایب کجرات و فتح نمودن آن ولایت ، ۳- تشریف آوردن به آگره ، ۴- کوچ فرمودن حضرت پادشاه بنگاله ، ۵- در شهبون افتادن افغانان ، ۶- روان شدن حضرت پادشاه بجایب شیر خان کورت دوم بجهت جنگ ، ۷- روان شدن حضرت پادشاه از لاهور و رسیدن به هزاره و راه گرفتن بجایب کابل ، ۸- کوچ کردن حضرت پادشاه از مقام آج بجایب بکھر (بهکر) ، ۹- در نکاح آوردن حضرت پادشاه زین المستورات عقیقه مریم مکانی حمیده بالو بیگم و باز گردیدن به جانب آج ، ۱۰- کوچ کردن حضرت پادشاه از آج بار دوم و در پاکستان افتادن و بعضی مردم هلاک شدن از بی آبی ، ۱۱- در مذمت کردن همایون پادشاه را ملازمان میرزا کامران نزد شاه عالم ، ۱۲- باز آمدن کامران میرزا بجایب کابل از بهکر و مردم را ایذا رسانیدن و بدست آوردن شهبازان عالمیان را ، ۱۳- فتح اول کردن شاه ابو المعانی با عمر خان کاکڑ ، ۱۴- در رحلت فرمودن پندگان حضرت از دارالفنا به دارالبقاء و بر سریر خلافت اجلاس فرمودن حضرت ابوالفتح جلال الدین پد اکبر پادشاه غازی .

آغاز : الحمد لله . . . بعد حمد خدا و ثنعت رسول - بشنو این قصه را بسع قبول ،
عنوان نامه نامی و صحیفه گرامی بنام شاهنشاه . . . نصیر الدین همایون .

[همان : منزوی ۶ : ۴۶۳۱] .

○ H - 31/7771 : مستملق ، میرزا عابد حسین چغتایی بمقام پشاله (هند) ، ۲۱ شوال
۱۲ ذی قعد ۱۲۹۹ ، عنوانها شنکرف ۱۴۹۰ ص ۱۰۰ ص .

● ترجمه تاریخ الامم و الملوک = تاریخ طبری

● تزک = توزک

● تزوک = توزک

● تواریخ دهنیالان = قصه دهنیالان

شاید از آن چند که «روپ نامه» را نیز باین سر آغاز در ۱۸۹۷ م نگاشته است . ن . ک
در همین بخش . . .

تاریخ نوم دهنیال اولاد دهنی پیر است . با عنوانهای : داستان در بیان اولاد شاه زیر و
گفت ریاست داری لسا بعد لسا و بهره باب شدن ، سلطان شهاب الدین مأمور ساختن دهنی پیر را
برای تسخیر خطه کشمیر و فتح ساختن اوشان کشمیر را و دیگر حکایات . چند سطور در بیان پیدا
شدن اقوام ستیان و غیره .